Первомайський медичний фаховий коледж
Миколаївської обласної ради

Циклова комісія акушерсько-гінекологічних та педіатричних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчальної роботи
_____ / Інна Сімчишина
«____» _____ 20____ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

« Педіатрія »

Галузь знань 22 Охорона здоров'я
Спеціальність 223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма Лікувальна справа
(на основі базової середньої освіти)

(Рік вступу 2024)

Первомайськ
2026

Робоча програма **«Педіатрія»** для здобувачів освіти.
Галузь знань **22 Охорона здоров'я**
Спеціальність **223 Медсестринство**
Освітньо-професійна програма **Лікувальна справа**
складена відповідно до навчальної програми з дисципліни «**Педіатрія**» для вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладів І—ІІІ рівнів акредитації, розробленої Центральним методичним кабінетом підготовки молодших спеціалістів МОЗ України, 2011року.

Розробник: ***Віра Бондарєва***, викладач педіатрії вищої кваліфікаційної категорії.

Робоча навчальна програма розроблена відповідно до Положення про порядок розроблення, затвердження робочої програми навчальної дисципліни у Первомайському медичному фаховому коледжі Миколаївської обласної ради, затвердженого педагогічною радою Первомайського медичного фахового коледжу Миколаївської обласної ради (протокол від 24.10.2023 №2) та введеного в дію наказом директора коледжу від 25.10.2023 № 350-н та обговорена й схвалена на засіданні циклової комісії акушерсько – гінекологічних та педіатричних дисциплін.

Протокол № __ від. "____"_____20___ року

Голова циклової комісії
акушерсько – гінекологічних та
педіатричних дисциплін:

_____ Ірина Рачинська

"_____"_____ 20___ року

35-Ф
2026 – 2027 навчальний рік

Первомайський медичний фаховий коледж
Миколаївської обласної ради

Циклова комісія акушерсько-гінекологічних та педіатричних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчальної роботи
_____ / Інна Сімчишина
«____» _____ 20____ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

« Педіатрія »

Галузь знань 22 Охорона здоров'я
Спеціальність 223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма Лікувальна справа
(на основі базової середньої освіти)

(Рік вступу 2023)

Первомайськ
2026

Робоча програма **«Педіатрія»** для здобувачів освіти.
Галузь знань **22 Охорона здоров'я**
Спеціальність **223 Медсестринство**
Освітньо-професійна програма **Лікувальна справа**
складена відповідно до навчальної програми з дисципліни «**Педіатрія**» для вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладів I—III рівнів акредитації, розробленої Центральним методичним кабінетом підготовки молодших спеціалістів МОЗ України, 2011року.

Розробник: ***Віра Бондарєва***, викладач педіатрії вищої кваліфікаційної категорії.

Робоча навчальна програма розроблена відповідно до Положення про порядок розроблення, затвердження робочої програми навчальної дисципліни у Первомайському медичному фаховому коледжі Миколаївської обласної ради, затвердженого педагогічною радою Первомайського медичного фахового коледжу Миколаївської обласної ради (протокол від 24.10.2023 №2) та введеного в дію наказом директора коледжу від 25.10.2023 № 350-н та обговорена й схвалена на засіданні циклової комісії акушерсько – гінекологічних та педіатричних дисциплін.

Протокол № __ від. "____"_____20___ року

Голова циклової комісії
акушерсько – гінекологічних та
педіатричних дисциплін:

_____ Ірина Рачинська

"_____"_____ 20___ року

45-Ф
2026 – 2027 навчальний рік

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td colspan="2">денна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="2"></td><td>Галузь знань
22 Охорона здоров’я</td><td colspan="2" rowspan="2">Нормативна</td></tr>
<tr><td>Спеціальність
223 Медсестринство</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Загальна кількість годин – 360 год.
Кред. – 12</td><td rowspan="4">Освітньо-професійна програма
Лікувальна справа</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td colspan="2">3-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>5</td><td>6</td></tr>
<tr><td rowspan="11">З них:
аудиторних – 236 год.
самостійної роботи – 94 год.
підготовка до екзамену-30 год.</td><td rowspan="11">Освітньо-професійний ступінь:
фаховий молодший бакалавр</td><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td></td><td>28 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні</td></tr>
<tr><td></td><td>112 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td></td><td>63 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Підготовка до екзамену</td></tr>
<tr><td></td><td>10 год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю:</td></tr>
<tr><td></td><td>Семестрова</td></tr>
<tr><td rowspan="15"></td><td rowspan="15"></td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td colspan="2">4-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>7</td><td>8</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>11 год.</td><td>10год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні</td></tr>
<tr><td>40 год.</td><td>35 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>17 год.</td><td>14 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Підготовка до екзамену</td></tr>
<tr><td>8 год</td><td>12 год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю:</td></tr>
<tr><td>Семестрова</td><td>Екзамен</td></tr>
</table>

			ЄДКІ

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: підготувати здобувачів освіти до самостійної практичної діяльності на належному фаховому рівні.

Завдання:

— дати здобувачам освіти потрібні теоретичні знання з фізіології та патології дитячого віку;

— ознайомити здобувачів освіти з основними принципами та методами профілактики дитячих захворювань;

— прищепити їм практичні навички для самостійної роботи на фельдшерсько-акушерському пункті з догляду за здоровою та хворою дитиною;

— виховати в здобувачів освіти чуйність, любов до дітей, терпеливість, співчуття, милосердя;

— ознайомити здобувачів освіти з питаннями деонтології та її значенням у педіатричній практиці.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі освіти повинні

знати:

- роль і завдання фельдшера в лікувально-діагностичному процесі, організації догляду за здоровою дитиною, профілактиці захворювань, диспансерному спостереженні;
- методи пропаганди здорового способу життя;
- анатомо-фізіологічні особливості новонародженої доношеної та недоношеної дитини, принципи догляду за нею;
- анатомо-фізіологічні особливості органів і систем дитини, принципи організації режиму та виховання для кожної вікової групи дітей;
- фізичний і нервово-психічний розвиток дитини, критерії його оцінювання;
- вигодовування грудної дитини та харчування дітей старшого віку;
- етіологію, патогенез, симптоматику, обстеження, принципи лікування, принципи організації індивідуального догляду і профілактичні заходи при захворюваннях внутрішніх органів;
- принципи обслуговування і роботи медичної апаратури;
- етіологію, епідеміологію, патогенез, симптоматику, обстеження, принципи лікування, індивідуального догляду, протиепідемічні та профілактичні заходи при інфекційних захворюваннях у дітей;
- етіологію, патогенез, симптоматику, лікування, догляд у разі загрозливих для життя дитини станів;
- організацію профілактичної роботи в лікувально-профілактичних закладах;
- законодавчі і нормативні документи, що стосуються системи охорони здоров’я.

вміти

- обробити шкіру та слизові оболонки новонародженої дитини;
- обробити пупкову рану;
- сповити, вдягнути дитину;
- виміряти температуру тіла;
- провести гігієнічну ванну;
- провести антропометрію:
- складати схеми годування дітей першого року життя і меню для дітей старшого віку;
- підрахувати частоту дихання, частоту серцевих скорочень;
- вимірювати артеріальний тиск дітям;
- збирати сечу на аналізи;
- відсмоктувати слиз із верхніх дихальних шляхів;
- застосовувати грілку та міхур із льодом;
- закапувати краплі в очі, вухо, ніс;
- проводити штучну вентиляцію легень і закритий масаж серця;
- проводити інгаляції киснем різними методами;
- робити інгаляції з препаратами;
- розрахувати кількість рідини на добу для дитини з кишковим токсикозом і ексикозом;
- доглядати за дитиною під час блювання;
- вводити препарати підшкірно, внутрішньом’язово, внутрішньовенно дітям різного віку;
- промивати шлунок дітям різного віку;
- робити очисну, лікувальну клізми дітям різного віку;
- брати кал для бактеріологічного, копрологічного дослідження, на яйця гельмінтів, матеріал на ентеробіоз з періанальних складок;
- брати мазки з носа, задньої стінки глотки на мікрофлору;

- накладати зігрівальний компрес на вухо;
- ставити гірчичники;
- розводити антибіотики і підраховувати дози дітям різного віку;
- брати кров на біохімічний аналіз;
- брати мазки на дифтерійну паличку, менінгокок, стрептокок;
- брати матеріал на чашку Петрі під час кашлюку;
- проводити щеплення;
- виконувати і оцінювати внутрішньошкірну імунологічну пробу на туберкульоз;
- вводити протидифтерійну сироватку з лікувальною метою.

надати невідкладну допомогу в разі:

- судомного синдрому;
- гіпотермії;
- гіпертермії;
- нейротоксикозу;
- кишкового токсикозу та ексикозу;
- ларингоспазму;
- гострих алергійних реакцій;
- анафілактичного шоку;
- харчових отруєнь;
- непритомності;
- колапсу;
- набряку легень;
- гострої недостатності дихання;
- нападу бронхіальної астми;
- стенозувального ларинготрахеобронхіту;
- носової, шлунково-кишкової, легеневої кровотечі;
- гострої недостатності надниркових залоз;
- гіперглікемічної коми;
- гіпоглікемічної коми.

бути поінформовані про:

- накази МОЗ України;
- сучасні методи обстеження органів і систем;
- призначення найсучасніших фармацевтичних препаратів;
- використання в лікуванні хворих дітей сучасних фітопрепаратів;
- використання в лікуванні хворих дітей сучасних методів нетрадиційної медицини.

3.Компетентності

Загальні компетентності :

ЗК 1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод
людини і громадянина в Україні.
ЗК 2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і
досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК 3 Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.
ЗК 4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 5 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 6 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 7 Здатність до міжособистісної взаємодії.

Спеціальні компетентності:

СК 1 Здатність до застосовування професійних стандартів та нормативно-правових актів у повсякденній медичній практиці.
СК 2 Здатність до самоменеджменту у професійній медичній діяльності.

СК 3 Здатність до динамічної адаптації та саморегуляції у важких життєвих і професійних ситуаціях з урахуванням механізму управління власними емоційною, мотиваційно-вольовою, когнітивною сферами.
СК 4 Здатність до роботи в мультидисциплінарній команді при здійсненні професійної діяльності, для ефективного надання допомоги пацієнту
протягом життя, з урахуванням усіх його проблем зі здоров'ям.
СК 5 Здатність до вміння обирати обґрунтовані рішення в стандартних клінічних ситуаціях, спираючись на здобуті компетентності та нести відповідальність відповідно до законодавства.
СК 6 Здатність до використання інформаційного простору та сучасних цифрових технологій в професійній медичній діяльності.
СК 7 Здатність до використання сукупностей професійних навичок (умінь) при підготовці та проведенні діагностичних досліджень та застосовуванні дезінфікуючих і лікарських засобів у професійній діяльності.
СК 8 Здатність до забезпечення безпеки пацієнта, дотримання принципів інфекційної та особистої безпеки, збереження здоров'я у процесі здійснення догляду, виконання маніпуляцій, процедур, при переміщенні та транспортуванні
пацієнта, наданні екстреної медичної допомоги.
СК 9 Здатність до застосування сукупностей втручань та дій для забезпечення пацієнту гідного ставлення, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.
СК 10 Здатність до безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я (освіта впродовж життя).
СК 11 Здатність до використання професійно профільованих знань, умінь та навичок для здійснення санітарно-гігієнічних і лабораторних досліджень, протиепідемічних та дезінфекційних заходів.
СК 12 Здатність до дотримання принципів медичної етики та деонтології.

3.1 Результати навчання

1. Володіти державною та іноземною мовами для комунікації, ведення медичної та іншої ділової документації.
2. Застосовувати основні положення законодавства в охороні здоров'я.
3. Вести медичну документацію відповідно формам, встановленим нормативно-правовими документами.
4. Дотримуватися правил охорони праці та безпеки життєдіяльності.
5. Обирати тактику спілкування з пацієнтами та членами їхніх родин, колегами, дотримуючись принципів професійної етики, толерантної та неосудної поведінки при здійсненні професійної діяльності, враховуючи соціальні, культурні, гендерні та релігійні відмінності.
6. Вміти проводити підготовку пацієнта до лабораторних, інструментальних та інших досліджень, здійснювати забір біологічного матеріалу та проб, скеровувати до лабораторії.
7. Застосовувати фармакологічні засоби при здійсненні професійної діяльності.
8. Виконувати медичні маніпуляції та процедури відповідно до фахових протоколів, алгоритмів, включаючи надання послуг з первинної медичної допомоги в складі команди первинної медичної допомоги .
9. Надавати екстрену та невідкладну долікарську медичну допомогу.
10. Надавати консультативну допомогу та здійснювати навчання населення щодо здорового способу життя, наслідків нездорового способу життя, важливості збільшення фізичної активності та здорового харчування, вакцинації; забезпечувати спостереження за реабілітацією реконвалесцентів та диспансеризацією пацієнтів.
11. Вживати заходи, спрямовані на специфічну та неспецифічну профілактику захворювань.
12. Вживати протиепідемічні заходи в осередку інфекційних та особливо небезпечних захворювань при здійсненні професійної діяльності.
13. Дотримуватися правил ефективної взаємодії в команді задля надання якісної медичної допомоги різним категоріям населення.
14. Здійснювати взаємозалежні професійні функції з метою забезпечення якісної медичної допомоги населенню.
15. Здійснювати первинне обстеження пацієнтів, оцінювати міру виявлених порушень у типових випадках найбільш поширених захворювань, визначати критичні порушення дихальної та серцево-судинної систем (статичні зображення та динамічні ритми на моніторі) та виконувати алгоритм подальших лікувальних дій пацієнтів різного віку в клінічних ситуаціях.

4.Тематичний план лекційних, практичних занять та самостійної роботи здобувачів освіти

№ з/п	Тема	Кількість годин				
		Загальний обсяг	Лекції	Навчальна практика під керівництвом викладача	Самостійна робота	Підготовка до екзамену
	III курс, VI семестр					
	Розділ 1. **Анатомо-фізіологічні особливості дитячого віку**					
1	Вступ. Основні завдання та організація педіатричної служби в Україні. Роль фельдшера в організації профілактичної га лікувальної допомоги дітям Періоди дитячого віку. Центральна нервова система. Шкіра й підшкірна основа. Температура тіла. Кісткова система. М'язова система. Фізичний розвиток дитини. Психомоторний розвиток дитини.	15	2	4 4	2 2	
2	Органи дихання. Органи кровообігу. Кровотворна система. Органи травлення. Обмін речовин. Імунна система. Ендокринні залози (залози внутрішньої секреції). Нирки. Сечові шляхи	14	2	4 4	4	
3	Анатомо-фізіологічні особливості новонародженої дитини та догляд за нею	14	2	4 4	4	
4	Анатомо-фізіологічні особливості недоношеної дитини та догляд за нею	14	2	4 4	3	
5	Вигодовування грудної дитини та харчування дітей старшого віку	18	2	4 4	3 3	
6	Методика обстеження дитини та семіотика основних захворювань	18	2	4 4	3 3	
	Розділ 2. **Захворювання внутрішніх органів**					
7	Захворювання новонароджених. Захворювання шкіри й пупкової ранки. Сепсис новонароджених	10	2	4	4	
8	Захворювання новонароджених Пологові травми. Асфіксія новонароджених. Внутрішньочерепна пологова травма. Гемолітична хвороба новонароджених	10	2	4	3	

9	Гіповітаміноз. Рахіт. Гіпокальціємічний синдром у дітей раннього віку. Аномалії конституції	18	2	4 4	4 4	
10	Гострі розлади травлення у дітей раннього віку.Хронічні розлади травлення. Гіпотрофія. Паратрофія	18	2	4 4	4 4	
11	Захворювання органів травлення в дітей старшого віку. Гострий гастрит. Хронічний гастрит. Виразкова хвороба. Дуоденіт Захворювання печінки, жовчних шляхів, підшлункової залози. Стоматити. Гельмінтози	14	2	4 4	3	
12	Захворювання органів дихання. Гострий риніт, фарингіт, трахеїт, ларингіт. Стенозувальний ларинготрахеобронхіт. Ангіна: катаральна, фолікулярна, лакунарна. Хронічний тонзиліт Гострий бронхіт. Пневмонія. Бронхіальна астма	14	2	4 4	3	
13	Захворювання серцево-судинної системи. Природжені вади серця й судин. Ревматизм. Вегетосудинна дистонія	14	2	4 4	3	
14	Захворювання системи крові. Анемія. Лейкоз. Геморагічний діатез	14	2	4 4	4	
15	Робота фельдшера в осередку сімейної медицини	4		4		
16	Заміри практичних навичок	4		4		
	Підготовка до екзамену	10				10
	Усього	**213**	**28**	**112**	**63**	**10**

IV курс, VII семестр						
1	Захворювання нирок і сечових шляхів. Гломерулонефрит. Нефротичний синдром. Пієлонефрит. Гостра й хронічна ниркова недостатність	14	2	4 4	4	
2	Захворювання ендокринної системи (залоз внутрішньої секреції). Цукровий діабет. Захворювання щитоподібної залози. Гіпотиреоз	14	2	4 4	2	
3	Охорона праці	1	1			
Розділ 3. **Інфекційні хвороби**						
4	Основи охорони праці в педіатрії. Загальна характеристика інфекційного процесу. Імунопрофілактика дитячих інфекційних захворювань. Туберкульоз. Рання туберкульозна інтоксикація. Первинний туберкульозний комплекс. Туберкульоз внутрішньогрудних лімфатичних вузлів. Туберкульозний менінгіт. Лікування хворих дітей та профілактика захворювання	14	2	4 4	2	
5	Гострі респіраторні вірусні інфекції. Грип. Парагрип. Аденовірусна інфекція. Гемофільна інфекція.	23	2	4 4	2 2	
6	Кашлюк. Паракашлюк.			4	2	
7	Вітряна віспа. Епідемічний паротит.	10	2	4	3	
	Підготовка до екзамену	8				8
	Усього	**76**	**11**	**40**	**25**	**17**

IV курс, VIII семестр						
Розділ 3. **Інфекційні хвороби**						
1	Скарлатина. Кір. Краснуха.	16	2	4 4	2 2	
2	Дифтерія	18	2	4	2	
3	Менінгококова інфекція			4		
4	Дизентерія. Кишкова колі-інфекція.	18	2	4	4	

	Сальмонельоз. Ротавірусна інфекція			4		
5	Поліомієліт.	10	2	4		
6	Вірусні гепатити. СНІД (синдром набутого імунодефіциту)	13	2	4 3	4	
	Підготовка до екзамену	12				12
	Усього	**71**	**10**	**35**	**26**	**30**
	Разом:	**360**	**49**	**187**	**124**	

5.Тематичний план занять

5.1Теми лекційних занять

№	Назва теми	Кіль кість годи н
	III курс VI семестр	
1	**Вступ. Основні завдання та організація педіатричної служби в Україні. Роль фельдшера в організації профілактичної та лікувальної допомоги дітям** **Періоди дитячого віку. Центральна нервова система. Шкіра й підшкірна основа. Температура тіла. Кісткова система. М'язова система. Фізичний розвиток дитини. Психомоторний розвиток дитини** Педіатрія — наука про здорову й хвору дитину. Основні етапи розвитку педіатрії. Видатні вчені — засновники педіатрії. Внесок українських вчених у розвиток педіатрії (С.Х. Хотовицький, О.М. Хохол, В.Г. Балабан, І.М. Руднєв, А.А. Кисіль, С.І. Ігнатов, П.М. Гудзенко, О.М. Лук'янова, П.С. Мощич, В.М. Сидельников). Основні закони, спрямовані на поліпшення охорони здоров'я матері та дитини. Система організації медичної допомоги дитині. Дитячі лікувально-профілактичні та навчально-виховні заклади. Роль фельдшера в організації профілактичної та лікувальної допомоги дітям. Диспансеризація дитячого населення. Основні положення чинних наказів у педіатричній службі. Етика, деонтологія та професійні якості фельдшера. Періоди дитячого віку та їх характеристика. Доцільність розподілу на періоди у зв'язку з вимогами щодо виховання здорової дитини, профілактики хвороб, діагностики та лікування. Анатомо-фізіологічні особливості нервової системи й органів чуття. Головний мозок. Морфологічно й функціонально зрілі та незрілі ділянки мозку. Безумовні рефлекси новонародженої дитини. Формування умовних рефлексів. Розвиток мовлення у дітей. Вплив умов навколишнього середовища, харчування, захворювань і виховання на розвиток умовно-рефлекторної діяльності дитини. Значення процесу гри в пізнанні дітьми навколишнього середовища. Розвиток статичних і моторних функцій у дітей першого року життя і старших. Розвиток органів чуття. Особливості спинного мозку. Шкіра, її анатомічні та функціональні особливості. Особливості підшкірної основи. Методика обстеження шкіри. Догляд за шкірою. Температура тіла. Особливості терморегуляції у дітей. Підтримування необхідної температури в приміщенні для дітей раннього віку. Вимоги до проведення прогулянок дітей раннього віку. Вимірювання температури тіла. Уявлення про гіпертермію. Гігієнічні вимоги до одягу для дітей. Анатомо-фізіологічні особливості кісткової системи. Ріст і формування хребта. Фізіологічні терміни закриття тім'ячків. Процес прорізування зубів — показник	2

	правильності розвитку і формування кісткової системи. Терміни прорізування зубів. Особливості будови хребта, грудної клітки. Профілактика деформацій хребта. Анатомо-фізіологічні особливості м'язової системи. Збільшення м'язової маси. Фізіологічне підвищення м'язового тонусу згиначів у новонароджених. Значення фізичного виховання та фізичного навантаження для дітей різного віку. Закономірності росту дитячого організму. Приріст маси тіла за перший рік життя, до 10 років, після 10 років. Збільшення зросту за перший рік життя, до 4 років, після 4 років. Збільшення окружності голови і грудної клітки. Формули для визначення маси тіла та зросту. Пропорції тіла дитини та їх зміни залежно від віку. Вплив різних чинників на фізичний розвиток дитини. Уявлення про акселерацію. Роль фізичного виховання для гармонійного розвитку дитини. Психомоторний розвиток дитини. Критерії оцінювання психо-моторного розвитку у дітей різного віку. Значення режиму, виховання та догляду для гармонійного розвитку психічної та моторної діяльності дитини. Вплив навколишнього середовища на гармонійний розвиток психічної та моторної діяльності дитини. Принципи організації режиму для дітей різних вікових груп. Різні методи загартування. **СР№1 Історія розвитку педіатрії. Етапи розвитку.**	
2	**Органи дихання. Органи кровообігу. Кровотворна система** **Органи травлення. Обмін речовин. Імунна система. Ендокринні залози (залози внутрішньої секреції). Нирки. Сечові шляхи** Анатомо-фізіологічні особливості органів дихання в дитячому віці. Верхні відділи органів дихання. Особливості носа та приносових пазух, горла та його лімфатичного кільця, гортані й трахеї. Нижні відділи органів дихання. Особливості бронхів і легень, плеври й середостіння. Фізіологічні особливості дихання. Глибина та частота дихання. Кількість дихань за 1 хв в різні вікові періоди. Життєва ємність легень (ЖЄЛ) у різні вікові періоди. Тип дихання залежно від віку й статі. Інструментальні та функціональні методи дослідження. Залежність правильного розвитку грудної клітки, легень, дихальних м'язів від режиму дня, фізичних вправ. Кровообіг плода і новонародженої дитини. Позаутробний кровообіг. Особливості внутрішньоутробного плацентарного кровообігу. Формування позаутробного кровообігу. Анатомо-фізіологічні особливості серцево-судинної системи в дитячому віці. Особливості серця й судин. Нерівномірність розвитку різних частин серцево-судинної системи порівняно з фізичним розвитком дитини. Частота скорочень серця у дітей різного віку. Лабільність пульсу. Внутрішньоутробне кровотворення. Кровотворна діяльність печінки. Кровотворення новонародженої дитини. Кровотворення в кістковому мозку. Перетворення кісткового мозку на жировий. Кількісні та якісні зміни крові в процесі росту й розвитку дітей. Умовний поділ дитячого віку за гематологічними показниками на три періоди: новонароджені, діти грудного і старшого віку. Особливості процесу згортання крові. Основні показники крові у дітей різних вікових груп. Роль селезінки в процесі кровотворення. Ротова порожнина. Вікові морфологічні особливості ротової порожнини. Розвиток ротової порожнини. Секреція слини та її склад. Наявність природженого безумовного рефлексу смоктання. Акт смоктання.	2

	Утруднення під час смоктання груді, відсутність рефлексів смоктання і ковтання у недоношених. Анатомо-фізіологічні особливості стравоходу залежно від віку дитини. Анатомо-фізіологічні особливості шлунка. Форма, ємність. Шлунковий сік і його склад. Зміна кислотності й кількості шлункового соку залежно від віку. Три фази секреторної діяльності шлунка: рефлекторна, нервово-хімічна, кишкова. Кишки. Довжина залежно від довжини тіла. Травна, рухова і всмоктувальна функції кишок. Особливості брижі. Бактеріальна флора кишок та її трансформація після народження. Фізіологічна роль бактеріальної флори кишок та її особливості залежно від характеру вигодовування дітей першого року життя. Випорожнення новонародженої дитини та їх особливості. Методика обстеження живота: опитування матері, огляд, пальпація, перкусія, аускультація, рентгенологічний та інструментальний методи. Клінічне дослідження випорожнень. Підшлункова залоза та її секрет. Печінка. Розміри, розвиток, участь у процесах травлення, кровотворення, кровообігу та в обміні речовин. Пальпація і перкусія печінки. Жовчний міхур. Склад жовчі у дітей різного віку. Водний обмін. Потреба у воді залежно від віку. Всмоктування і виділення води. Електролітний обмін. Нерозривний зв'язок з водним обміном. Основні катіони й аніони: натрій, калій, хлор, фосфати, сульфати, білки. Кислотно-основний стан крові, його показники у здорових дітей. Основний обмін. Залежність його від стану ендокринної та автономної (вегетативної) нервової систем. Поступове збільшення добового основного обміну. Білковий обмін. Білки — пластичний матеріал для росту й розвитку. Позитивний азотний баланс у дітей. Потреба в білках залежно від віку. Співвідношення між білками, жирами та вуглеводами на першому році життя. Регуляція білкового обміну центральною нервовою та ендокринною системами. Вуглеводний обмін. Використання вуглеводів для продукування тепла й роботи. Потреба у вуглеводах залежно від віку. Жировий обмін. Жири як основне джерело енергії. Біологічна цінність жирів. Потреба в жирах залежно від віку. Вітамінний обмін. Добова потреба у вітамінах залежно від віку. Імунна система як контроль над генетичною стабільністю внутрішнього середовища організму. Неспецифічні складові частини захисту. Фагоцитоз. Макрофаги. Лізоцим. Комплемент. Інтерферон. Специфічні імунологічні реакції клітинного (Т-лімфоцити) і гуморального (В-лімфоцити) типів. Імуноглобулін. Уявлення про імунодефіцит. Лімфокапілярні та лімфатичні судини, їх функції. Лімфатичні вузли. Функції лімфатичних вузлів: утворення лімфоцитів, знешкодження токсинів. Локалізація периферійних лімфатичних вузлів. Лімфатичне глоткове кільце Пирогова—Вальдейєра. Особливості піднебінних мигдаликів. Селезінка та її функції. Анатомо-фізіологічні особливості гіпофіза, щитоподібної та прищитоподібних залоз, загруднинної (тимуса) і надниркових залоз, підшлункової і статевих залоз. Участь гормонів у регуляції дихання, кровообігу, травлення, у підтриманні стабільності внутрішнього середовища організму. Зв'язок гормонів з процесами росту й розвитку дитини. Анатомо-фізіологічні особливості нирок, сечоводів, сечового міхура та сечівника. Утворення сечі: первинна сеча, кінцева сеча. Бідність на м'язові та еластичні волокна стінок сечових органів, знижений тонус цих органів. Розміщення сечового міхура, його місткість. Міхурово-сечовідний рефлюкс. Довжина сечівника залежно від статі дитини. Добова кількість сечі та сечовипускань залежно від віку дитини. Визначення добового діурезу за формулою. Створення умовного рефлексу на виділення сечі. **СР№2 Оцінювання фізичного розвитку**	

3	**Анатомо-фізіологічні особливості новонародженої дитини та догляд за нею** Плід і його розвиток. Шкідливий вплив різних чинників на внутрішньоутробний розвиток плода. Основні групи захворювань, які виникають під час внутрішньоутробного розвитку плода. Характеристика доношеної новонародженої дитини. Зовнішні ознаки та фізіологічна зрілість органів і систем. Оцінювання стану дитини за шкалою Апгар. Анатомо-фізіологічні особливості шкіри, підшкірної основи, м'язової, нервової, дихальної, серцево-судинної систем, органів чуття, системи травлення, крові, печінки, органів сечовиділення. Організація середовища й догляду за новонародженою дитиною згідно з чинними наказами. Дотримання правил асептики та антисептики. Кроки теплового ланцюжка. Спільне перебування породіллі й новонародженої дитини в палаті. Догляд за пуповинним залишком, пупковою ранкою. Догляд за шкірою. Вакцинація новонароджених проти туберкульозу, гепатиту В. Фізіологічні стани новонароджених: фізіологічна втрата маси тіла, фізіологічна жовтяниця, фізіологічна еритема, токсична еритема, транзиторна гарячка, статевий криз, сечокислий інфаркт нирок, транзиторний дисбактеріоз і транзиторний катар кишок. Правила виписування дитини з пологового будинку. Перший патронаж новонародженої дитини, його зміст і завдання.	2
4	**Анатомо-фізіологічні особливості недоношеної дитини та догляд за нею** Визначення недоношеності та її причини. Клінічна характеристика недоношеної дитини. Зовнішні ознаки, функціональна незрілість, особливості центральної нервової системи, легень, серцево-судинної і травної систем, гемопоезу та реактивності організму. Особливості перебігу фізіологічних станів. Організація середовища та принципи виходжування недоношених дітей. Етапність виходжування. Методи зігрівання недоношених дітей. Профілактика вторинної асфіксії. Вигодовування недоношених з урахуванням віку, маси тіла під час народження, ступеня зрілості, загального стану. Техніка годування. Добова та разова кількість молока. Потреба в основних харчових інгредієнтах. Профілактика гіпотрофії, рахіту, анемії. Особливості фізичного та психомоторного розвитку. Основні принципи диспансеризації недоношених дітей. Догляд за недоношеною дитиною в домашніх умовах.	2
5	**Вигодовування грудної дитини та харчування дітей старшого віку** Основні принципи вигодовування дітей раннього віку (раціональність, збалансованість). Відповідність кількості, якості, режиму вигодовування до віку дитини, особливостей фізичного та розумового навантаження. Потреби в основних харчових інгредієнтах. Правильне співвідношення білків, жирів, вуглеводів. Дванадцять принципів підтримки грудного вигодовування. Грудне вигодовування. Характеристика грудного вигодовування. Лактація. Хімічний склад молока в різні терміни лактації. Значення молозива для годування новонародженої дитини. Характеристика материнського молока. Складові частини грудного та коров'ячого молока. Переваги материнського молока. Оцінювання грудного вигодовування. Техніка прикладання дитини до груді. Правила грудного вигодовування. Достовірні ознаки недостатнього отримування дитиною грудного молока. Принципи успішного грудного вигодовування на сучасному етапі. Режим годування. Визначення орієнтовної добової кількості молока. Розрахунок орієнтовної разової порції молока. Протипоказання та утруднення під час грудного вигодовування. Відлучення від груді. Дієта та режим жінки-годувальниці. Гіпогалактія, профілактика та лікування. Профілактика маститу. Штучне вигодовування, його характеристика. Показання для переведення дитини на штучне вигодовування. Правила штучного вигодовування. Різні групи сумішей для	2

	штучного вигодовування. Введення підгодовування. Змішане вигодовування, його характеристика. Показання до змішаного вигодовування. Призначення догодовування. Правила змішаного вигодовування. Критерії оцінювання штучного та змішаного вигодовування. Харчування дітей віком після року. Повноцінність і раціональність харчування. Приблизні добові норми основних речовин для дітей віком 1—6 років та дітей шкільного віку. Частота годувань. Розподіл харчових продуктів за енергетичною цінністю (у відсотках). Раціональне харчування дітей. Різноманітний асортимент харчування в дитячих закладах. Добові норми основних поживних речовин та енергетичної цінності. Консервовані продукти, рекомендовані для харчування дітей.	
6	**Методика обстеження** Особливості збирання анамнезу здорової й хворої дитини (генеалогічного, біологічного, соціального). Значення анамнезу для встановлення діагнозу. Методика збирання анамнезу батьків (анамнезу захворювання, життя, епідеміологічного, імунологічного, алергологічного). Ознайомлення зі схемою розпитування матері під час збирання анамнезу життя й розвитку дитини, анамнезу захворювання. Оцінювання умов життя, виховання, спадковість, перебіг перенесення захворювань. Об'єктивне обстеження: огляд, антропометрія, пальпація, перкусія, аускультація. Соматоскопія (огляд): загальне оцінювання поведінки, положення тіла (активне, пасивне, вимушене), вираз обличчя, стан свідомості, нервово-психічний розвиток і його відповідність віку, дослідження шкіри та підшкірної основи, огляд і пальпація периферичних лімфатичних вузлів, огляд і пальпація голови, хребта, грудної клітки, кінцівок, суглобів. Антропометрія: зважування, вимірювання зросту, окружності голови, грудної клітки.	2
7	**Захворювання новонароджених. Захворювання шкіри й пупкової ранки. Сепсис новонароджених.** Захворюваність і смертність новонароджених. Основні причини. Запобігання захворюваності. Зниження смертності. Принципи організації відділень патології новонароджених. Режим роботи відділень. Організація догляду: температурний режим, вигодовування, санітарно-протиепідемічний режим. Профілактика захворювань новонароджених. Особливості шкіри і слизових оболонок у новонародженого. Поняття про етіологію захворювань шкіри і пупкової ранки неінфекційного та інфекційного походження. Основні клінічні прояви попрілостей I, II, III ступенів, а також везикулопустульозу, пухирчатки, омфаліту. Принципи лікування. Догляд при захворюваннях шкіри і пупка: проведення лікувальних ванн, оброблення шкіри і пупкової ранки антисептичними розчинами, загальний догляд за новонародженим. Знання етіології сепсису, шляхів зараження. Малі форми сепсису. Клінічні форми: септицемія, септикопіємія. Симптоматика залежно від перебігу і фаз патологічного процесу. Особливості сепсису у новонароджених. Принципи лікування. Диспансерний облік. Поняття про внутрішньоутробні інфекції.	2
8	**Захворювання новонароджених.** **Пологові травми. Асфіксія новонароджених. Внутрішньочерепна пологова травма. Гемолітична хвороба новонароджених** Пологові травми. Загальні уявлення про причини, симптоми, лікування дитини. Догляд при родовій пухлині, кефалогематомі, ушкодженні м'язів і ураженні периферійної нервової системи. Поняття про чинники ризику і причини внутрішньочерепної пологової	2

	травми, основні клінічні симптоми порушень гемодинаміки головного мозку і крововиливів. Принципи лікування. Догляд: охоронний та температурний режим, вигодовування, застосування міхура з льодом, спостереження за основними фізіологічними показниками роботи внутрішніх органів, підготовка дитини до комп'ютерної томографії головного мозку. Профілактика ушкоджень під час пологів. Поняття про фактори ризику і причини асфіксії. Визначення ступеня тяжкості асфіксії за шкалою Апгар. Комплексний метод реанімації. Догляд за дитиною після реанімаційних заходів і профілактика вторинної асфіксії. Поняття про синдром дихальних розладів. Уявлення про причини, патогенез, клінічні форми, симптоматику, лабораторну діагностику гемолітичної хвороби новонароджених. Значення антенатального патронажу в профілактиці захворювання. Диспансерний облік дітей з патологією періоду новонародженості, особливості імунізації таких дітей. Поняття про спадкові захворювання. Значення медико-генетичних консультацій у їх профілактиці.	
9	**Гіповітаміноз. Рахіт. Гіпокальціємічний синдром у дітей раннього віку Аномалії конституції** Ознайомлення з основними симптомами гіповітамінозів у дітей, з принципами їх лікування та профілактики. Вивчення етіології, симптоматики рахіту. Специфічне і неспецифічне лікування рахіту. Догляд за дитиною. Значення специфічної і неспецифічної профілактики рахіту. Поняття про гіпервітаміноз. Гіпокальціємічний синдром у дітей раннього віку. Латентна і явні (маніфестні) форми спазмофілії. Надання невідкладної допомоги при ларингоспазмі та еклампсії. Диспансерний нагляд. Особливості харчування. Характеристика різних форм аномалії конституції. Загальне уявлення про клінічні форми діатезу: ексудативно-катаральний, алергійний, лімфатико-гіпопластичний, нервово-артритичний. Поняття про етіологію, патогенез, клінічні прояви різних форм аномалії конституції, особливості діагностики, методи лікування хворих. Догляд: особливості антиалергійної дієти, ведення харчового щоденника, проведення лікувальних ванн, застосування мішанок, мазей. Знання профілактики (антенатальної та постнатальної) захворювання. Диспансерний облік. Особливості імунізації. Надання невідкладної допомоги при гострих алергійних станах (кропив'янка, набряк Квінке, анафілактичний шок).	2
10	**Гострі розлади травлення у дітей раннього віку. Хронічні розлади травлення. Гіпотрофія. Паратрофія** Частота й тяжкість гострих захворювань органів травлення, їх місце в структурі захворюваності та дитячій смертності. Загальна характеристика захворювань органів травлення у дітей раннього віку. Класифікація захворювань травного каналу. Функціональні розлади травлення. Причини, симптоми, діагностика гострих розладів травлення. Роль інфекційного збудника у виникненні захворювань. Кишковий токсикоз. Етіологія, патогенез. Синдром токсикозу з ексикозом. Клінічна картина, типи ексикозу (гіпотонічний, гіпертонічний, ізотонічний). Ступені зневоднення організму, перебіг захворювання. Діагностика, лікування хворих дітей, організація правильного режиму й ретельного догляду за ними. Профілактика захворювання. Пілороспазм та пілоростеноз. Причини, клінічна картина. Диференційно-діагностичні ознаки пілоростенозу та пілороспазму. Лікування хворих дітей. Сучасні погляди на проблему хронічних розладів травлення. Уявлення про	2

	нормотрофію. Гіпотрофія. Етіологія, патогенез. Природжена й набута гіпотрофія. Ступені пренатальної гіпотрофії. Клінічні прояви трьох ступенів постнатальної гіпотрофії. Визначення ступенів гіпотрофії. Відмінність клінічних проявів залежно від порушення в харчуванні дитини. Прогноз при гіпотрофії. Дієтотерапія з урахуванням фази гіпотрофії й толерантності дитини до їжі. Інші методи лікування. Антенатальна та постнатальна профілактика гіпотрофій. Паратрофія. Етіологія, клінічні прояви. Лікування хворих, профілактика захворювання. Організація правильного догляду за дитиною. Роль фельдшера в профілактиці хронічних розладів травлення.	
11	**Захворювання органів травлення в дітей старшого віку. Гострий гастрит. Хронічний гастрит. Виразкова хвороба. Дуоденіт. Захворювання печінки, жовчних шляхів, підшлункової залози. Стоматити. Гельмінтози** Місце захворювань органів травлення в патології дітей старшого віку. Значення порушення режиму харчування, спадковості у виникненні захворювань. Загальні уявлення про етіологію, клінічні прояви, діагностику, лікування гастритів, виразкової хвороби шлунка, дуоденіту. Особливості клінічних проявів у дітей. Диспансерний нагляд. Профілактика. Догляд за дітьми, підготовка до інструментальних методів дослідження шлунка та дванадцятипалої кишки. Захворювання печінки та жовчних шляхів. Етіологія, патогенез, особливості клінічних проявів у дітей. Діагностика, диференційна діагностика. Лікування дітей, диспансерний нагляд. Профілактика захворювання. Захворювання підшлункової залози. Етіологія, патогенез, особливості клінічних проявів у дітей. Діагностика хвороби, диференційна діагностика. Лікування дітей, особливості дієтотерапії. Диспансерний нагляд. Профілактика захворювання. Стоматити. Етіологія, клінічна картина стоматитів. Лікування, догляд за хворими, профілактика захворювання. Гельмінтози. Поширення гельмінтозів серед дітей та їх вплив на організм дитини. Аскаридоз, трихоцефальоз, ентеробіоз. Характеристика гельмінтів. Шляхи зараження, клінічна картина, діагностика, лікування, профілактика. Проведення санітарно-гігієнічних заходів у дитячих установах з метою профілактики гельмінтозів. Проведення санітарно-освітньої роботи серед дітей дошкільного та шкільного віку.	2
12	**Захворювання органів дихання. Гострий риніт, фарингіт, трахеїт, ларингіт. Стенозувальний ларинготрахеобронхіт. Ангіна: катаральна, фолікулярна, лакунарна. Хронічний тонзиліт** Захворювання органів дихання та їх місце в патології дитячого віку, особливо в новонароджених і дітей грудного віку. Роль анатомо-фізіологічних особливостей дитячого віку в розвитку цих захворювань. Гострий риніт, фарингіт, трахеїт, ларингіт. Етіологія, патогенез, клінічна картина. Особливості перебігу цих захворювань у дітей. Діагностика. Лікування, догляд за хворими. Профілактика. Гострий стенозувальний ларинготрахеобронхіт (несправжній круп). Надання невідкладної допомоги. Ангіна: катаральна, фолікулярна, лакунарна. Етіологія, патогенез, клінічні прояви. Діагностика. Лікування хворих, догляд за ними. Профілактика захворювання. Хронічний тонзиліт. Етіологія, патогенез, перебіг хвороби. Лікування хворих дітей, диспансерний нагляд. Профілактика захворювання. **Гострий бронхіт. Пневмонія. Бронхіальна астма** Гострий бронхіт. Етіологія, патогенез, клінічні прояви. Особливості перебігу захворювань у дітей грудного віку. Діагностика, лікування, догляд за хворими,	2

	профілактика захворювань. Гостра пневмонія. Характеристика захворювання. Зв'язок частоти пневмонії у дітей раннього віку з анатомо-фізіологічними особливостями органів дихання. Значення захворювань матері під час вагітності, тяжких пологів, пологових травм, недоношеності для виникнення пневмонії у новонароджених. Етіологія, патогенез гострої пневмонії. Класифікація, форми, тяжкість перебігу в недоношених, новонароджених дітей. Діагностика. Лікування. Профілактика. Диспансеризація. Бронхіальна астма. Характеристика захворювання. Роль спадкової схильності до алергійних захворювань у виникненні бронхіальної астми. Етіологія хвороби, патогенез. Різноманітність шляхів проникнення алергенів в організм дитини. Класифікація бронхіальної астми, форми, тип, тяжкість, перебіг. Клінічні прояви бронхіальної астми. Ускладнення хвороби. Лікування на першому та другому етапах, залежно від ступеня тяжкості нападів, у післянападовий та міжнападовий періоди. Диспансерний нагляд. Особливості імунізації. Профілактика. Роль фельдшера в проведенні санітарно-освітньої роботи серед населення і особливо серед сімей з обтяженою спадковістю	
13	**Захворювання серцево-судинної системи. Природжені вади серця й судин Ревматизм. Вегетосудинна дистонія** Природжені вади серця й судин. Частота природжених вад серця в дітей. Несприятливі чинники, які впливають на ембріон і зумовлюють виникнення природжених вад серця. Класифікація. Фази клінічного перебігу. Клінічні прояви при дефекті міжшлуночкової перегородки, відкритій артеріальній протоці, тетраді Фалло. Прогноз. Ускладнення вад серця. Сучасні методи діагностики та лікування. Невідкладна допомога в разі критичних станів, лікування при ускладненнях і супутніх захворюваннях. Диспансеризація. Догляд за дитиною. Профілактика. Роль фельдшера в проведенні санітарно-освітньої роботи з батьками з метою профілактики природжених вад серця в дітей. Характеристика захворювання. Поширеність серед дітей. Етіологія. Патогенез. Значення генетичної схильності організму до успадкування особливостей імунних реакцій. Класифікація ревматизму та характеристика ступенів його активності. Фази: активна й неактивна. Клініко-анатомічні характеристики уражень серця та інших органів і систем. Характер перебігу. Недостатність кровообігу. Клінічні прояви міокардиту, ендокардиту, перикардиту, поліартриту, малої хореї. Клінічна, лабораторна та інструментальна діагностика уражень серця, суглобів, нервової системи. Поетапне лікування хворих на ревматизм. Догляд за хворими. Прогноз. Диспансерний нагляд. Первинна і вторинна профілактика. Уявлення про вегетосудинну дистонію. Характеристика захврювання. Вегетосудинна дистонія — одна з найпоширеніших патологій у дитячому віці, як синдром, що виникає при багатьох захворюваннях. Етіопатогенез. Клінічні симптоми. Комплексне обстеження та діагностика. Лікування хворих. Профілактика. Диспансерний нагляд. Санація хронічних вогнищ інфекції.	2
14	**Захворювання системи крові. Анемія. Лейкоз. Геморагічний діатез** Анемія, її характеристика. Класифікація за етіопатогенетичними принципами. Етіологія. Патогенез. Клінічні прояви та гемограми в разі легкої й тяжкої форм дефіцитної анемії. Особливості цих форм анемії в недоношених дітей. Діагностика. Лікування. Профілактика антенатальна й постнатальна. Роль фельдшера в профілактиці анемії в дітей раннього віку. Лейкоз. Характеристика захворювання. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клінічні прояви різних періодів гострого лейкозу. Діагностика. Особливе значення пункції кісткового мозку. Сучасні методи лікування. Прогноз. Диспансерний нагляд. Геморагічний діатез. Класифікація. Об'єднання різних за своєю природою захворювань внаслідок спільної їх ознаки — кровоточивості.	2

	Геморагічний васкуліт (хвороба Шенлейна—Геноха). Етіологія. Патогенез. Клінічна картина. Діагностика. Лікування, догляд за хворими. Профілактика. Диспансерний нагляд. Тромбоцитопенічна пурпура (хвороба Верльгофа). Етіологія. Патогенез. Клінічна картина. Діагностика на підставі клінічної картини та даних лабораторних досліджень крові. Лікування. Догляд за хворими. Профілактика. Диспансерний нагляд. Гемофілія. Етіологія. Патогенез. Три форми гемофілії. Клінічні прояви. Діагностика. Лікування хворих, ретельний догляд за хворими. Профілактика. Диспансерний нагляд. Організація допомоги хворим на гемофілію. Невідкладна допомога при носовій, легеневій, шлунково-кишковій кровотечах.	
	Усього:	28

	IV курс VII семестр	
1	**Захворювання нирок і сечових шляхів. Гломерулонефрит. Нефротичний синдром. Пієлонефрит. Гостра й хронічна ниркова недостатність** Гострий гломерулонефрит. Характеристика захворювання. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика. Лікування. Дієтотерапія залежно від стадії захворювання. Важливість дотримання дієти залежно від стадії захворювання. Облік випитої, введеної та виділеної рідини. Медикаментозна терапія. Обов'язкова санація хронічних вогнищ інфекції. Збирання сечі для лабораторного дослідження. Санаторно-курортне лікування. Догляд за хворими дітьми, диспансерний нагляд. Профілактика захворювання. Уявлення про гостру й хронічну ниркову недостатність. Поняття про нефротичний синдром. Пієлонефрит. Характеристика захворювання. Етіологія й патогенез. Значення різних анатомічних аномалій та анатомо-фізіологічних особливостей сечової системи в розвитку інфекції в нирках. Клінічні прояви гострого пієлонефриту. Лабораторна діагностика: дослідження сечі за методиками Нечипоренка, Амбурже, Зимницького, висівання сечі на мікрофлору. Перебіг хронічного пієлонефриту. Рентгенологічне та ультразвукове дослідження, радіоізотопна ренографія. Хронічний пієлонефрит. Лікування. Дієта, медикаментозна терапія та фітотерапія. Догляд за дітьми. Санаторно-курортне лікування. Диспансерний нагляд. Санація хронічних вогнищ інфекції	2
2	**Захворювання ендокринної системи (залоз внутрішньої секреції). Цукровий діабет. Захворювання щитоподібної залози. Гіпотиреоз** Цукровий діабет. Характеристика захворювання. Етіологія, патогенез, клінічна картина. Глюкозурія, гіперглікемія. Перебіг захворювання, його форми. Ускладнення. Причини та симптоми гіперглікемічної коми, гіпоглікемічної коми. Лікування хворих на цукровий діабет (правильне харчування, інсулінотерапія, дотримання режиму). Невідкладна медична допомога в разі передкоматозного та коматозного станів. Диспансерний нагляд. Виявлення латентних форм. Санаторно-курортне лікування. Профілактика. Уявлення про захворювання щитоподібної залози. Гіпотиреоз. Етіологія. Патогенез. Природжений і набутий гіпотиреоз. Клінічні прояви. Розпізнавання гіпотиреозу в перші місяці життя дитини. Лікування. Прогноз.	2

3	**Основи охорони праці в педіатрії. Загальна характеристика інфекційного процесу. Імунопрофілактика дитячих інфекційних захворювань. Туберкульоз. Рання туберкульозна інтоксикація. Первинний туберкульозний комплекс. Туберкульоз внутрішньогрудних лімфатичних вузлів. Туберкульозний менінгіт. Лікування хворих дітей та профілактика захворювання** Охорона праці під час роботи медичного працівника в інфекційному відділенні. Робота фельдшера із серологічними препаратами. Робота в маніпуляційному кабінеті. Чинні документи МОЗ України щодо профілактики внутрішньолікарняних інфекцій та профілактики внутрішньолікарняного та професійного зараження ВІЛ-інфекцією, вірусним гепатитом. Характеристика інфекційного процесу, його форми. Циклічний перебіг, послідовні періоди хвороби та їх характеристика. Уявлення про загострення, рецидиви, суперінфекцію. Профілактика інфекційних хвороб. Значення ранньої діагностики для запобігання поширенню інфекції. Методи підвищення імунітету в дітей. Профілактичні щеплення з метою створення імунітету (специфічна профілактика). Загальні й місцеві реакції на профілактичні щеплення в дітей та поствакцинальні ускладнення. Календар профілактичних щеплень. Профілактика й лікування ускладнень, пов'язаних зі щепленнями. Туберкульоз. Сучасний стан проблеми. Етіологія. Епідеміологія. Основні клінічні форми. Фази перебігу процесу. Локалізація й поширеність. Ускладнення туберкульозного процесу. Особливості перебігу туберкульозу в дітей. Діагностика туберкульозу. Використання туберкулінодіагностики для раннього виявлення туберкульозу в дітей і профілактики захворювання. Рентгенологічне дослідження. Рання туберкульозна інтоксикація. Характеристика захворювання. Клінічні прояви. Віраж туберкулінових проб. Поствакцинальна алергія. Первинний туберкульозний комплекс. Характеристика захворювання. Клінічні ознаки. Перебіг з чіткою симптоматикою і без виражених клінічних проявів. Причини ураження внутрішньогрудних лімфатичних вузлів. Залежність клінічних проявів від реактивності макроорганізму, форми патологічного процесу та його локалізації. Діагностика. Ускладнення. Прогноз. Уявлення про туберкульозний менінгіт. Комплексне лікування туберкульозу. Неспецифічна профілактика. Специфічна профілактика (вакцинація та ревакцинація). Правила введення вакцини БЦЖ. Первинна і вторинна хіміопрофілактика. Диспансерне спостереження. Роль фельдшера в профілактиці туберкульозу в дітей. Охорона праці медичного працівника під час роботи з вакциною БЦЖ і туберкуліном.	2
4	**Гострі респіраторні вірусні інфекції. Грип. Парагрип. Аденовірусна інфекція. Гемофільна інфекціяХарактеристика захворювання. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клінічні ознаки. Ускладнення. Діагностика. Лікування. Профілактика.** Гострі респіраторні вірусні інфекції. Грип. Парагрип. Аденовірусна інфекція. Гемофільна інфекція Характеристика захворювань. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клінічна картина. Форми. Особливості перебігу захворювання у дітей раннього віку. Перебіг. Ускладнення, зумовлені дією вірусу, та бактеріальні ускладнення. Діагностика. Принципи лікування та догляд за хворими. Специфічні засоби лікування. Профілактика. Заходи в осередку інфекції.	2
5	**Кашлюк.Паракашлюк. Характеристика захворювання. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клінічні ознаки. Ускладнення. Діагностика. Лікування. Профілактика.** Кашлюк. Паракашлюк. Характеристика захворювань. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клінічна картина. Форми. Особливості перебігу захворювання у дітей раннього віку. Перебіг. Ускладнення, зумовлені дією вірусу, та бактеріальні ускладнення. Діагностика. Принципи лікування та	1

	догляд за хворими. Специфічні засоби лікування. Профілактика. Заходи в осередку інфекції. Кашлюк. Визначення поняття захворювання. Етіологія. Збудник і його властивості. Епідеміологічні особливості. Сприйнятливість організму. Патогенез. Клінічна картина. Особливості перебігу кашлюку в немовлят. Прогноз захворювання. Діагностика кашлюку. Клінічне та епідеміологічне значення ранньої діагностики. Гематологічні зміни. Рентгенологічне обстеження. Бактеріологічний метод. Експрес-метод діагностики. Серологічні реакції. Лікування дітей, хворих на кашлюк. Принципи лікування в різні періоди захворювання та залежно від віку дитини. Значення організації режиму та догляду за хворими. Профілактика кашлюку. Активна імунізація. Терміни вакцинації та ревакцинації. Заходи в осередку інфекції. Ізоляція хворих. Карантин.	
6	**Вітряна віспа. Епідпаротит. Характеристика захворювання. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клінічні ознаки. Ускладнення. Діагностика. Лікування. Профілактика.** **Вітряна віспа.** Характеристика захворювань. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клінічна картина. Форми. Особливості перебігу захворювання у дітей раннього віку. Перебіг. Ускладнення, зумовлені дією вірусу, та бактеріальні ускладнення. Діагностика. Принципи лікування та догляд за хворими. Специфічні засоби лікування. Профілактика. Заходи в осередку інфекції. Вітряна віспа. Визначення поняття захворювання. Етіологія. Збудник і його властивості. Епідеміологічні особливості. Сприйнятливість організму. Патогенез. Клінічна картина. Особливості перебігу кашлюку в немовлят. Прогноз захворювання. Діагностикаепідпаротит. Клінічне та епідеміологічне значення ранньої діагностики. Гематологічні зміни. Рентгенологічне обстеження. Бактеріологічний метод. Експрес-метод діагностики. Серологічні реакції. Лікування дітей, хворих навітряну віспу. Принципи лікування в різні періоди захворювання та залежно від віку дитини. Значення організації режиму та догляду за хворими. Профілактика вітряної віспи. Активна імунізація. Терміни вакцинації та ревакцинації. Заходи в осередку інфекції. Ізоляція хворих. Карантин. **Епідпаротит** Характеристика захворювань. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клінічна картина. Форми. Особливості перебігу захворювання у дітей раннього віку. Перебіг. Ускладнення, зумовлені дією вірусу, та бактеріальні ускладнення. Діагностика. Принципи лікування та догляд за хворими. Специфічні засоби лікування. Профілактика. Заходи в осередку інфекції. Епідпаротит. Визначення поняття захворювання. Етіологія. Збудник і його властивості. Епідеміологічні особливості. Сприйнятливість організму. Патогенез. Клінічна картина. Особливості перебігу кашлюку в немовлят. Прогноз захворювання. Діагностикаепідпаротит. Клінічне та епідеміологічне значення ранньої діагностики. Гематологічні зміни. Рентгенологічне обстеження. Бактеріологічний метод. Експрес-метод діагностики. Серологічні реакції. Лікування дітей, хворих на епідпаротит. Принципи лікування в різні періоди захворювання та залежно від віку дитини. Значення організації режиму та догляду за хворими. Профілактика епідпаротиту. Активна імунізація. Терміни вакцинації та ревакцинації. Заходи в осередку інфекції. Ізоляція хворих. Карантин.	2
	Усього:	**11**

	IV курс VIII семестр	
1	**Скарлатина. Кір. Краснуха.** Скарлатина. Визначення поняття захворювання. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клінічна картина. Різні клінічні форми та їх симптоматика. Ускладнення ранні та пізні. Діагностика. Диференційна діагностика. Комплексне лікування. Значення організації режиму та догляду хворих. Профілактика. Заходи в осередку інфекції. Ізоляція хворих. Карантин. Виявлення стертих і атипових форм. Кір. Визначення поняття захворювання. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клінічна картина. Клінічні форми кору та їх перебіг. Ускладнення. Діагностика кору. Диференційна діагностика. Лікування хворих, зокрема при ускладненні хвороби. Значення режиму й ретельного догляду. Профілактика кору. Активна імунізація. Терміни вакцинації та ревакцинації. Заходи в осередку інфекції. Ізоляція хворих. Карантин. Краснуха. Характеристика захворювання. Етіологія та епідеміологія. Патогенез. Клінічна картина. Ускладнення. Діагноз. Диференційний діагноз. Лікування. Профілактика. Тактика вагітної жінки в разі контакту з хворим на краснуху. Специфічна профілактика краснухи. Вітряна віспа. Характеристика захворювання. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клінічні форми, їх перебіг. Ускладнення, пов'язані з дією віруса й зумовлені вторинною інфекцією. Діагноз. Диференційна діагностика. Лікування. Ретельний догляд за дитиною. Профілактика. Заходи в осередку інфекції. Ізоляція хворих. Карантин.	2
2	**Дифтерія. Менінгококова інфекція.** Етіологія. Серологічні типи. Епідеміологія. Шлях передавання. Сприйнятливість. Патогенез. Клінічна картина дифтерії. Класифікація. Клінічні форми дифтерії мигдаликів. Дифтерія гортані (дифтерійний круп). Дифтерія носа. Рідкісні форми дифтерії (дифтерія очей, шкіри, зовнішніх статевих органів). Диференційна діагностика. Ускладнення. Прогноз при різних формах дифтерії та її ускладненнях. Діагностика дифтерії. Клінічний діагноз. Бактеріоскопічне та бактеріологічне дослідження. Реакція аглютинації. Експрес-діагностика. Лікування дітей, хворих на дифтерію. Обов'язкова госпіталізація. Своєчасне введення антитоксичної протидифтерійної сироватки. Визначення дози сироватки й правила її введення. Комплексне лікування. Лікування при ускладненнях. Ретельний догляд за хворими. Госпіталізація та санація носіїв. Заходи в осередку інфекції. Профілактика дифтерії. Активна імунізація. Терміни вакцинації та ревакцинації АКДП-вакциною, АДП- та АДП-М-анатоксином. Охорона праці медичного працівника під час догляду за дітьми, хворими на дифтерію. Клінічна картина захворювання. Три основні клінічні форми. Симптоми ринофарингіту. Клінічні прояви менінгококцемії з ризиком розвитку інфекційно-токсичного шоку та менінгіту в поєднанні з ураженням речовини мозку (менінгоенцефаліту). Особливості перебігу хвороби в дітей грудного віку. Ускладнення. Прогноз. Діагностика хвороби. Значення спинномозкової пункції. Бактеріологічне дослідження. Комплексне лікування відповідно до варіанту клінічного перебігу і тяжкості хвороби. Лікування носіїв. Профілактика. Заходи в осередку інфекції. Терміни виписування зі стаціонару. Бактеріологічне обстеження реконвалесцентів і контактних хворих. Остаточна дезінфекція. Медичне спостереження за осередком інфекції.	2
3	**Дизентерія. Колі-інфекція. Сальмонельоз. Ротавірусна інфекція.** Дизентерія	2

	(шигельоз). Характеристика захворювання. Етіологія. Класифікація збудників та їх властивості. Епідеміологія. Патогенез. Клінічна картина. Особливості перебігу в дітей раннього віку. Розвиток токсикозу та ексикозу. Ускладнення. Діагностика. Профілактика. Заходи в осередку інфекції. Терміни виписування з лікарні. Диспансерне спостереження за реконвалесцентами. Обстеження контактних хворих. Виявлення, ізоляція та лікування при безсимптомних формах. Остаточна дезінфекція. Медичне спостереження за осередком інфекції. Кишкова колі-інфекція (ешерихіоз). Визначення поняття цієї групи гострих кишкових захворювань. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клінічна картина. Клінічні форми. Симптоматика. Розвиток токсикозу та ексикозу. Типи й ступені ексикозу. Розрахування добової кількості рідини для введення дитині та визначення її якісного складу залежно від типу і ступеня ексикозу. Ускладнення. Прогноз. Діагностика (бактеріологічний метод, копрологічний; застосування люмінесцентної сироватки для експрес-діагностики). Комплексне лікування з урахуванням тяжкості, фази хвороби, фонових і супутніх захворювань, віку хворого. Профілактика. Терміни виписування реконвалесцентів. Ізоляція, бактеріологічне дослідження дітей з дисфункцією кишок. Сальмонельоз. Характеристика захворювання. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клінічна картина. Ускладнення. Діагностика. Комплексне лікування. Профілактика. Санітарно-епідеміологічні заходи. Профілактика харчового сальмонельозу. Терміни виписування реконвалесцентів. Обстеження дітей перед оформленням їх у дитячі дошкільні заклади. Роль фельдшерів у проведенні профілактики гострих кишкових інфекцій.	
4	**Поліомієліт** Поліомієліт. Визначення поняття захворювання. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клінічна картина. Різні клінічні форми та їх симптоматика. Ускладнення ранні та пізні. Діагностика. Диференційна діагностика. Комплексне лікування. Значення організації режиму та догляду хворих. Профілактика. Заходи в осередку інфекції. Ізоляція хворих. Карантин. Виявлення стертих і атипових форм.	2
5	**Вірусні гепатити**. **СНІД (синдром набутого імунодефіциту)** Вірусні гепатити. Визначення поняття захворювання. Етіологія. Епідеміологія. Джерело інфекції. Тривалість виділення вірусів гепатиту. Шляхи передавання. Сприйнятливість. Патогенез. Клінічна картина гепатиту. Інкубаційний період гепатиту. Клінічні прояви. Ускладнення. Прогноз. Діагностика. Комплексне лікування. Специфічна профілактика гепатиту В. Визначення поняття СНІД. Етіологія. Епідеміологія. Шляхи передавання. Сприйнятливість. Патогенез. Клінічна картина. Виділення п’яти послідовних стадій. Клінічні прояви стадій захворювання. Діагностика. Виявлення антитіл до ВІЛ-інфекції шляхом імуноферментного аналізу. Загальний аналіз крові. Профілактика. Заходи неспецифічної профілактики. Скринінгові дослідження для виявлення інфікованих осіб. Тестування донорів. Охорона праці медичного працівника під час догляду дітей, хворих на СНІД.	2
	Усього:	**10**
	Разом:	**49**

5.2 Теми навчальної практики під керівництвом викладача

№	Назва теми	Кількість годин
	III курс VI семестр	
1.	**Вступ. Основні завдання та організація педіатричної служби в Україні. Організація роботи дитячого дошкільного закладу. Періоди дитячого віку. Центральна нервова система. Шкіра й підшкірна основа. Температура тіла. Інноваціні досягення в галузі.** Організація роботи дитячого дошкільного закладу. Медсестринське обстеження дітей різних вікових груп. Оцінювання обстеження шкіри, вимірювання температури тіла, графічний запис. Переодягання як елемент загартовування — тренування рецепторів шкіри та слизових оболонок, вегетативного апарату й систем теплопродукції до впливу холоду. Підбір іграшок для дітей різного віку. Режим дня, підготовка дітей та участь у годуванні. Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці в галузі, професійної безпеки, протиепідемічного режиму під час обстеження, виконання маніпуляцій, роботи з медичною апаратурою тощо. ***Практичні навички:*** — ознайомлення з режимом дня дітей різних вікових груп; — догляд за шкірою і слизовими оболонками; — сповивання та переодягання дітей; — вимірювання температури тіла та її графічний запис.	4
2.	**Вступ. Основні завдання та організація педіатричної служби в Україні. Організація роботи дитячого дошкільного закладу Кісткова система. М'язова система. Фізичний розвиток дитини. Психомоторний розвиток дитини** Ознайомлення з організацією роботи дитячого дошкільного закладу. Огляд дітей різних вікових груп. Оцінювання стану шкіри. Виховання навичок особистої гігієни у дітей. Вимірювання температури тіла, її графічний запис. Підмивання грудних дітей. Проведення гігієнічної ванни. Сповивання та переодягання дітей. Підбір іграшок для дітей різного віку. Огляд тім'ячок і швів черепа, їх оцінювання. Обстеження грудної клітки, хребта. Правильне тримання на руках дитини раннього віку. Викладання дитини на живіт, у ліжко, в манеж. Ознайомлення з елементами масажу та гімнастики в різних вікових групах. Профілактика деформацій хребта. Огляд дітей різного віку. Зважування, вимірювання зросту, окружності голови і грудної клітки. Реєстрація результатів. Оцінювання фізичного розвитку дітей за даними антропометрії. Визначення маси тіла й зросту за формулами. Використання сигмальних та центильних таблиць. Оцінювання психомоторного розвитку дітей різних вікових груп. Ознайомлення з режимом дня дітей різних вікових груп, різними методами загартування. ***Практичні навички:*** — зважування дітей, вимірювання зросту, окружності грудної клітки, голови; — розрахунок маси тіла й зросту в різні вікові періоди;	4

	— оволодіння методикою загартовування; — ознайомлення з методикою масажу та гімнастики.	
3.	**Анатомо-фізіологічні особливості органів і систем** **Органи дихання. Органи кровообігу. Кровотворна система** Органи травлення. Огляд дітей різного віку. Спостереження за диханням. З'ясування типу дихання (грудний, черевний), його глибини, частоти, ритму. Визначення частоти дихання у дітей різних вікових груп. Підрахунок кількості дихань і частоти пульсу в стані спокою та після фізичного навантаження. Визначення ЖЄЛ — спірометрія; особливості перкусії, аускультації. Вимірювання окружності грудної клітки під час вдиху і видиху. Визначення пульсу у дітей різного віку на променевій артерії, в ділянці незакритого переднього тім'ячка, на сонній, скроневій та стегновій артеріях. Характеристика пульсу. Вимірювання артеріального тиску у дітей різних вікових груп і його оцінювання. Визначення його за формулою В.І. Молчанова. Читання й оцінювання даних аналізу крові у дітей. Огляд хворих дітей різного віку. Оцінювання стану хворої дитини. Годування дітей раннього віку. ***Практичні навички:*** — підрахунок частоти дихання, пульсу, реєстрація даних; — вимірювання артеріального тиску, реєстрація даних; — оцінювання гемограм; — сповивання та переодягання дітей. **СР №3 Нервово-психічний розвиток дітей різного віку.**	4
4.	**АФО. Обмін речовин. Імунна система. Ендокринні залози (залози внутрішньої секреції). Нирки. Сечові шляхи** Огляд і пальпація живота. Оцінювання результатів обстеження. Огляд і пальпація периферійних лімфатичних вузлів. Оцінювання результатів обстеження. Особливості обстеження ендокринної системи — методика вивчення сімейного анамнезу, анамнезу захворювання. Оцінювання отриманих даних. Особливості обстеження сечових органів: опитування, огляд, пальпація, перкусія; функціональні, рентгенологічні, інструментальні методи дослідження. Ознайомлення з лабораторними методами дослідження сечі. Збирання сечі у хлопчиків і дівчаток у грудному віці. Оцінювання аналізів сечі. Ознайомлення з характером випорожнень. Оцінювання та реєстрація випорожнень. Збирання випорожнень для лабораторного дослідження. ***Практичні навички:*** — проведення пальпації органів черевної порожнини; — збирання сечі у дітей раннього віку; — оцінювання аналізу сечі; — оцінювання та реєстрація випорожнень; — збирання випорожнень на копрограму, для виявлення яєць глистів; — пальпація лімфатичних вузлів.	4

5.	**Анатомо-фізіологічні особливості новонародженої дитини та догляд за нею** Проведення першого туалету новонародженої дитини. Послідовність дій під час здійснення медичного догляду за здоровою новонародженою дитиною: викладання дитини на живіт матері, обсушування голови і тіла, одягання дитини, перетискання та перерізування пуповини, перше раннє прикладання до грудей матері, вимірювання температури тіла, профілактика офтальмії, клемування пуповини, антропометрія, оформлення документації, вдягання дитини, переведення до палати спільного перебування матері і дитини з дотриманням умов теплового ланцюжка. Оцінювання стану новонародженої дитини. Щоденний туалет: догляд за шкірою і слизовими оболонками, підмивання, проведення гігієнічної ванни. Вдягання (сповивання) немовлят. Вигодовування новонароджених. Ознайомлення з технікою вакцинації проти туберкульозу, гепатиту В. Догляд за немовлям у домашніх умовах. Ознайомлення з відділенням спільного перебування матері і дитини пологового будинку. залишку, пупкової ранки, фізіологічних станів. Участь у догляді за новонародженими дітьми. Підготовка дітей до годування. Вдягання та сповивання новонароджених. Виписування з пологового будинку. Заповнення документації. Проведення першого патронажу новонародженої дитини. ***Практичні навички:*** — проведення першого туалету новонародженої дитини; — визначення маси тіла, зросту, вимірювання окружності голови та грудної клітки; — ранковий туалет новонародженої дитини; туалет шкіри: підмивання, профілактика попрілостей; ранковий туалет слизових оболонок; — туалет залишку пуповини, пупкової ранки; **СР№4 Патронаж новонародженої дитини**	4
6.	**Анатомо-фізіологічні особливості новонародженої дитини та догляд за нею** Проведення першого туалету новонародженої дитини. Послідовність дій під час здійснення медичного догляду за здоровою новонародженою дитиною: викладання дитини на живіт матері, обсушування голови і тіла, одягання дитини, перетискання та перерізування пуповини, перше раннє прикладання до грудей матері, вимірювання температури тіла, профілактика офтальмії, клемування пуповини, антропометрія, оформлення документації, вдягання дитини, переведення до палати спільного перебування матері і дитини з дотриманням умов теплового ланцюжка. Оцінювання стану новонародженої дитини. Щоденний туалет: догляд за шкірою і слизовими оболонками, підмивання, проведення гігієнічної ванни. Вдягання (сповивання) немовлят. Вигодовування новонароджених. Ознайомлення з технікою вакцинації проти туберкульозу, гепатиту В. Догляд за немовлям у домашніх умовах. Ознайомлення з відділенням спільного перебування матері і дитини пологового будинку. залишку, пупкової ранки, фізіологічних станів. Участь у догляді за новонародженими дітьми. Підготовка дітей до годування. Вдягання та сповивання новонароджених. Виписування з пологового будинку. Заповнення документації. Проведення першого патронажу новонародженої дитини. ***Практичні навички:*** — вимірювання температури тіла, реєстрація даних; — проведення гігієнічної ванни; — проведення вакцинації БЦЖ і проти гепатиту В; — заповнення документації;	4

	— вдягання (сповивання) дитини. **СР №5 Організація роботи відділення новонароджених дітей**	
7.	**Анатомо-фізіологічні особливості недоношеної дитини та догляд за нею** Ознайомлення з відділенням по виходжуванню недоношених дітей. Обладнання палат. Вимоги до персоналу відділення. Санітарно-гігієнічний режим відділення. Огляд недоношених дітей. Оцінювання стану. Визначення ступеня недоношеності. Участь у догляді за недоношеною дитиною. Зігрівання. Годування. ***Практичні навички:*** — зважування, вимірювання зросту, окружності голови та грудної клітки; — ранковий туалет недоношеної дитини; — туалет пупкової ранки; — проведення гігієнічної ванни; **СР№6 Організація роботи відділення новонароджених недоношених дітей.**	4
8.	**Анатомо-фізіологічні особливості недоношеної дитини та догляд за нею** Ознайомлення з відділенням по виходжуванню недоношених дітей. Обладнання палат. Вимоги до персоналу відділення. Санітарно-гігієнічний режим відділення. Огляд недоношених дітей. Оцінювання стану. Визначення ступеня недоношеності. Участь у догляді за недоношеною дитиною. Зігрівання. Годування. ***Практичні навички:*** — методика зігрівання в кувезі, за допомогою грілок; — методика годування через зонд або з чашечки; — вимірювання температури тіла, графічний запис; — користування кувезом.	4
9.	**Грудне вигодовування дитини: характер молозива, грудного молока, принципи грудного вигодовування. Вигодовування грудної дитини. Змішане та штучне вигодовування** Визначення орієнтовної добової кількості їжі та частоти годувань на добу в різних вікових групах. Корекція вигодовування, страви прикорму, протипокозання до змішаного вигодовування. Розрахунок основних харчових інгредієнтів та енергетичної цінності основних продуктів харчування дітей різного віку, які перебувають на грудному, штучному та змішаному вигодовуванні. Складання схем різних видів вигодовування дітей віком до одного року. Проведення корекції харчування, введення догодовування. ***Практичні навички:*** — розрахунок орієнтовної добової кількості їжі дитині першого року життя; — складання схем годування дітей першого року життя і меню для дітей віком після року; — введення догодовування і підгодовування; технологія приготування страв підгодовування; **СР №7 Дієта матері-годувальниці**	4
10.	**Вигодовування грудної дитини та харчування дітей старшого віку. Харчування дітей старший 1 року. Вигодовування грудної дитини та харчування дітей старшого віку. Харчування в дитячих закладах**	4

	Корекція штучного і змішаного вигодовування. Ознайомлення з харчоблоком у дитячій лікарні. Участь у годуванні грудних дітей, підготовка до годування, годування з ложки, чашки. Спостереження за дітьми після годування. Маркування посуду. Зберігання молочних сумішей. Виписування порційника. Складання схем годування. Ознайомлення з роботою кухні в дитячому садку (або з роботою молочної кухні). Підготовка дітей до годування, участь у годуванні. Вивчення меню-розкладки та складання меню для дітей різних вікових груп. Визначення енергетичної цінності (калорійності) меню. Миття й зберігання посуду. Виписування рецептів на молочну кухню. Техніка готування каші, овочевого і фруктового пюре, соків, сиру. ***Практичні навички:*** — розрахунок основних харчових інгредієнтів та енергетичної цінності продуктів харчування; — підготовка сумішей до годування; — годування дітей з чашки, ложкою; — оброблення посуду.	
11.	**Методика обстеження дитини та семіотика основних захворювань** Особливості збирання анамнезу здорової й хворої дитини (генеалогічного, біологічного, соціального). Значення анамнезу для встановлення діагнозу. Методика збирання анамнезу батьків (анамнезу захворювання, життя, епідеміологічного, імунологічного, алергологічного). Ознайомлення зі схемою розпитування матері під час збирання анамнезу життя й розвитку дитини, анамнезу захворювання. Оцінювання умов життя, виховання, спадковість, перебіг перенесення захворювань. Об'єктивне обстеження: огляд, антропометрія, пальпація, перкусія, аускультація. Соматоскопія (огляд): загальне оцінювання поведінки, положення тіла (активне, пасивне, вимушене), вираз обличчя, стан свідомості, нервово-психічний розвиток і його відповідність віку, дослідження шкіри та підшкірної основи, огляд і пальпація периферичних лімфатичних вузлів, огляд і пальпація голови, хребта, грудної клітки, кінцівок, суглобів. Антропометрія: зважування, вимірювання зросту, окружності голови, грудної клітки. ***Практичні навички:*** — збирання анамнезу здорової й хворої дитини; — проведення антропометрії; — оцінювання стану дитини; — обстеження органів і систем: ознайомлення з пальпацією, перкусією, аускультацією дітей; **СР №8 Обстеження органів дихання та серцево-судинної системи.**	4
12.	**Методика обстеження дитини та семіотика основних захворювань** Пальпація, перкусія, аускультація під час обстеження органів дихання, кровообігу, травлення, сечових органів та ендокринної сиситеми. Читання й оцінювання гемограм, урограм, копрограм. Ознайомлення з рентгенологічними та функціональними методами дослідження органів і систем. Критерії оцінювання стану дитини (задовільний, середньої тяжкості, тяжкий). Особливості написання історії розвитку дитини, історії хвороби. Історія розвитку дитини та історія хвороби як науково-методичний і юридичний документ.	4

	Практичні навички: — оцінювання гемограм, урограм, копрограм; — заповнення історії розвитку дитини (форма № 112); — заповнення історії хвороби (форма № 003-о). **СР №9 Обстеження органів травлення та сечової системи.**	
13.	**Захворювання новонароджених. Захворювання шкіри й пупкової ранки. Сепсис новонароджених** Догляд за хворим новонародженим. Оброблення шкіри при попрілостях різного ступеня, за наявності елементів висипки. Оброблення пупка при простому омфаліті. Догляд за очима, носом, вушними раковинами. Закапування крапель в очі, ніс, вухо. Застосування грілки, міхура з льодом за різних патологічних станів. Відсмоктування слизу з верхніх дихальних шляхів. Застосування інгаляції киснем, користування медичною апаратурою. Ознайомлення з організацією медичної допомоги хворим новонародженим і режимом роботи відділень патології новонароджених. Показ новонароджених з різними захворюваннями. Збирання анамнезу в матері хворої дитини. Аналіз симптомів захворювань. Об'єктивне обстеження хворих: огляд, пальпація, перкусія, аускультація. Діагностика, диференційна діагностика. ***Практичні навички:*** _ оброблення шкіри та слизових оболонок; _ проведення гігієнічної і лікувальної ванн; _ вимірювання температури й графічний запис її; _ вдягання (сповивання) дітей; _ проведення оксигенотерапії; _ відсмоктування слизу з верхніх дихальних шляхів; _ туалет пупкової ранки при омфаліті; _ застосування грілки; _ закапування крапель в очі, ніс, вухо; _ підготовка системи для краплинного введення рідини. **СР №10 Догляд за дітьми при хворобах новонароджених.**	4
14.	**Захворювання новонароджених. Пологові травми. Асфіксія новонароджених. Захворювання новонароджених. Внутрішньочерепна пологова травма. Гемолітична хвороба новонароджених** Оцінювання стану новонародженого. Догляд за дітьми з пологовими травмами, асфіксією, гемолітичною хворобою. Користування електровідсмоктувачем, екстракторами. Оксигенотерапія. Користування кувезом, апаратами "Віта", "Лада", "Пенлон". Годування через зонд, з чашечки. Особливості введення лікарських препаратів у порожнину рота, у свічках, підшкірно, внутрішньовенно, внутрішньом'язово (на муляжі). Показ новонароджених з різними захворюваннями. Огляд, об'єктивне обстеження немовлят. Оцінювання стану хворої новонародженої дитини. Заповнення карти хвороби стаціонарного хворого. Застосування міхура з льодом. Виконання призначень лікаря (введення лікарських засобів у порожнину рота, парентерально). ***Практичні навички:*** _ годування дитини з чашки, ложкою, через зонд; _ підготовка та застосування міхура з льодом; _ введення лікарських засобів у порожнину рота, у свічках; _ відсмоктування слизу з верхніх дихальних шляхів; _ проведення ін'єкцій внутрішньом'язово, внутрішньовенно, підшкірно;	4

	_ виписування рецептів; _ закапування крапель в очі, ніс, вухо; _ проведення штучної вентиляції легень і закритого масажу серця; _ допомога при судомах на тлі внутрішньочерепної травми. **СР №11 Геморагічна хвороба новонароджених.**	
15.	**Гіпервітаміноз D. Гіповітаміноз. Рахіт. Гіпокальціємічний синдром у дітей раннього віку** Огляд та обстеження дітей, хворих на рахіт. Збирання анамнезу в матері хворої дитини. Розроблення схем профілактики та лікування дітей, хворих на рахіт. Розрахунок доз вітаміну D з метою профілактики та лікування. Участь у проведенні УФО, масажу і гімнастики. Особливості харчового режиму та догляду за дитиною, хворою на рахіт. Оцінювання стану дитини та виявлення симптомів захворювання. Надання невідкладної допомоги, лікування. ***Практичні навички:*** _ виявлення симптомів рахіту; _ розрахунок доз вітаміну D з метою профілактики та лікування рахіту; _ проведення лікувальної ванни; _ надання допомоги при ларингоспазмі та еклампсії; _ допомога під час фізіотерапевтичних процедур; _ проведення масажу та гімнастики. **СР №12 Догляд за дітьми з рахітом.**	4
16.	**Аномалії конституції** Виконання медсестринського процесу при екскудативно-катаральному, лімфатико-гіпопластичному, нервово-артритичному діатезі. Оволодіння навичками медсестринського обстеження пацієнта, визначення його наявних проблем та встановлення медсестринських діагнозів. Планування медсестринських втручань та їх реалізація. Особливості імунізації. Ознайомлення з роботою алергологічного кабінету та принципами диспансерного обліку дітей з алергійними діатезами. Специфіка роботи медичної сестри в алергологічному відділенні. Заходи і засоби особистої безпеки медичної сестри під час надання медичної допомоги пацієнтам при роботі з кров'ю та іншим біоматеріалом. ***Практичні навички:*** _ виявлення симптомів діатезу у дітей; _ складання меню для дітей з аномалією конституції; _ ведення харчового щоденника; _ оброблення шкіри в разі попрілостей, екземи; _ проведення лікувальної ванни; _ застосування мішанок, мазей, примочок; _ роздавання лікувальних засобів; _ проведення ін'єкцій; _ надання невідкладної медичної допомоги при гострих алергійних станах у дітей (кропив'янка, набряк Квінке, анафілактичний шок). **СР №13 Догляд за дітьми з аномаліями конституції**	4
17.	**Гострі розлади травлення у дітей раннього віку.** Огляд хворих дітей та аналіз симптомів гострих розладів травлення. Збирання анамнезу в матері хворої дитини. Оцінювання стану хворої дитини. Визначення ступеня ексикозу. Проведення оральної і парентеральної регідратації, розрахунок кількості рідини залежно від віку й ступеня зневоднення організму дитини. Дозоване годування. Ведення листків годування і гідробалансу. Догляд за дитиною. Проведення гігієнічних заходів. Огляд і реєстрація випорожнень. Збирання випорожнень для копрологічного та бактеріологічного дослідження.	4

	Ознайомлення з правилами дезінфекції білизни й випорожнень ***Практичні навички:*** — проведення оральної регідратації; — розрахунок кількості рідини залежно від віку й ступеня ексикозу; — складання схем годування; — годування грудних дітей; — ведення листка годування; — заповнення листка гідробалансу; — догляд за дитиною під час блювання; — реєстрація й оцінювання випорожнень; — збирання випорожнень для копрологічного дослідження; — збирання випорожнень для бактеріологічного дослідження; — введення лікарських засобів у порожнину рота; — допомога під час введення лікарських засобів парентерально; — виписування рецептів. **СР №14 Особливості харчування дітей з гострими розладами травлення.**	
18.	**Хронічні розлади травлення. Гіпотрофія. Паратрофія** Виконання медсестринського процесу при хронічних порушеннях живлення: гіпотрофії, паратрофії, дистрофії. Оволодіння навичками медсестринського обстеження пацієнта, визначення його дійсних проблем і встановлення медсестринських діагнозів. Планування медсестринських втручань та їх реалізація. Відпрацювання навичок підготовки пацієнта та взяття біологічного матеріалу для лабораторних досліджень. Виконання лікарських призначень. Дотримання правил охорони праці, професійної безпеки. ***Практичні навички:*** — визначення ступеня гіпотрофії; — розрахунок енергетичної цінності їжі, білків, жирів, вуглеводів; — складання схем годування; — годування грудних дітей; — ведення листка годування; — введення лікарських засобів у порожнину рота, в свічках, внутрішньом’язово; — допомога під час проведення фізіотерапевтичних процедур; — участь у проведенні масажу, гімнастики; — участь у проведенні внутрішньовенних ін’єкцій; — виписування рецептів. **СР №15 Догляд за дітьми з хронічними розладами травлення**	4

19.	**Захворювання органів травлення в дітей старшого віку. Гострий гастрит. Хронічний гастрит. Виразкова хвороба. Дуоденіт** Огляд хворих дітей і клінічний аналіз історій хвороб дітей із захворюванням органів травлення. Збирання анамнезу. Оцінювання стану дитини. Вивчення та аналіз дієтотерапії. Ознайомлення з методами лікування. Проведення зондування шлунка. Ознайомлення з гастродуоденофіброскопією, ультразвуковими, рентгенологічними та біохімічними методами дослідження. Проведення очисної, лікувальної клізм. Надання невідкладної допомоги при харчовому отруєнні. Складання схем лікування. ***Практичні навички:*** _ пальпація живота; _ промивання шлунка дітям різного віку; _ надання невідкладної допомоги при харчовому отруєнні; _ застосування очисної клізми. **СР №16 Дисбіоз кишківника.**	4
20.	**Захворювання печінки, жовчних шляхів, підшлункової залози. Стоматити. Гельмінтози** Огляд хворих дітей та клінічний аналіз історій хвороби різних патологій печінки й жовчних шляхів, підшлункової залози. Догляд за хворими. Огляд хворих дітей зі стоматитом. Догляд за дітьми. Методи профілактики. Спостереження за частотою й характером випорожнень, їх оцінювання та реєстрація. Збирання випорожнень для копрологічного, бактеріологічного аналізу, на яйця гельмінтів, матеріалу з періанальних складок на ентеробіоз. Показ лікарських засобів, які застосовують під час лікування дітей, хворих на гельмінтоз. Складання схем лікування. Годування дітей і догляд за ними. Виконання медичних призначень. ***Практичні навички:*** — оброблення слизової оболонки ротової порожнини при стоматиті; — збирання випорожнень для дослідження на гельмінти; — збирання матералу з періанальних складок на ентеробіоз; — збирання випорожнень на яйця гельмінтів.	4
21.	**Захворювання органів дихання. Гострий риніт, фарингіт, трахеїт, ларингіт. Стенозувальний ларинготрахеобронхіт. Ангіна: катаральна, фолікулярна, лакунарна. Хронічний тонзиліт** Огляд хворих дітей та клінічний аналіз історій хвороби різних захворювань органів дихання. Збирання анамнезу. Оцінювання стану дитини. Симптоматика, ускладнення та перебіг захворювань залежно від віку дитини. Вимірювання температури тіла, накладання зігрівального компресу на вухо, взяття мазка з носа й задньої стінки глотки на мікрофлору. Виконання лікарських призначень. Проведення інгаляцій. Невідкладна медична допомога при стенозувальному ларинготрахеобронхіті. ***Практичні навички:*** — вимірювання температури тіла, її графічний запис; — закапування крапель у ніс, вуха; — взяття мазків з носа та задньої стінки глотки на мікрофлору; — накладання зігрівального компресу на вухо; — надання невідкладної медичної допомоги при стенозувальному	4

	ларинготрахеобронхіті. **СР №17 Муковісцедоз, догляд за дитиною.**	
22.	**Гострий бронхіт. Пневмонія. Бронхіальна астма** Огляд хворих і клінічний аналіз історій хвороби дітей з різними захворюваннями органів дихання. Збирання анамнезу. Оцінювання стану дитини. Симптоматика, ускладнення та перебіг захворювань залежно від віку. Аналіз рентгенограм. Спостереження за характером кашлю та догляд за дитиною під час кашлю. Підрахунок кількості дихань. Взяття мазків з носа та задньої стінки глотки на мікрофлору. Очищення дихальних шляхів (відсмоктування слизу й мокротиння). Вимірювання температури тіла. Виконання лікарських призначень. Складання схем лікування антибіотиками й розрахунок доз. Розведення та введення антибіотиків. Виконання інгаляцій та оксигенотерапії. Накладання гірчичників, проведення гірчичних обгортань. Організація режиму й догляду за дітьми. Провітрювання палат, кварцування, підтримування температури в палаті. Укладання дітей в ліжко. Годування грудних дітей. Участь у проведенні фізіотерапевтичних процедур, масажу, гімнастики. Надання невідкладної допомоги при дихальній недостатності, стенозувальному ларинготрахеобронхіті та нападі бронхіальної астми. ***Практичні навички:*** — вимірювання температури тіла, її графічний запис; — підрахунок кількості дихань; — закапування крапель у вухо, носові ходи, кон'юнктивальний мішок; — відсмоктування слизу й мокротиння; — проведення оксигенотерапії; — накладання гірчичників на грудну клітку та проведення гірчичних обгортань; — розведення і введення антибіотиків; — допомога під час проведення фізіотерапевтичних процедур, інгаляцій, масажу, гімнастики; — надання невідкладної медичної допомоги в разі дихальної недостатності, нападів бронхіальної астми, стенозувального ларинготрахеобронхіту; — взяття мазків із задньої стінки глотки і носа на мікрофлору.	4
23.	**Захворювання серцево-судинної системи. Природжені вади серця й судин** Огляд хворих дітей з природженими вадами серця. Клінічний аналіз історій хвороби. Збирання анамнезу. Оцінювання стану дитини. Підрахунок частоти пульсу, визначення його властивостей. Спостереження за пульсом. Вимірювання артеріального тиску та його оцінювання. Облік випитої та виділеної рідини. Аналіз лікарських призначень. ***Практичні навички:*** — підрахунок частоти пульсу й визначення його властивостей; — вимірювання артеріального тиску, реєстрація даних; — облік випитої, введеної й виділеної рідини; — організація лікувально-охоронного режиму;	4

	— розрахунок доз лікарських препаратів; — розведення і введення антибіотиків; — проведення підшкірних і внутрішньом'язових ін'єкцій; — допомога під час проведення фізіотерапевтичних процедур, масажу, гімнастики. **СР №18 Порушення серцевого ритму у дітей**	
24.	**Ревматизм. Вегетосудинна дистонія** Показ дітей, хворих на ревматизм та вегетосудинну дистонію. Клінічний аналіз історій хвороб. Визначення фази ревматизму та ступеня недостатності кровообігу. Огляд дітей, хворих на ревматизм і вегетосудинну дистонію. Складання схем лікування ревматизму та вегетосудинної дистонії. Організація суворого ліжкового режиму дітям з активною фазою ревматизму. Догляд за хворими дітьми. Дотримання дієти при захворюваннях серцево-судинної системи. Годування тяжкохворих дітей. Розрахунок доз медикаментозних препаратів. Застосування кисню. Взяття крові з вени для біохімічного дослідження. Ознайомлення з роботою ревматологічного кабінету поліклініки. Надання невідкладної допомоги в разі непритомності й колапсу. ***Практичні навички:*** — підрахунок частоти пульсу та визначення його властивостей; — вимірювання артеріального тиску, реєстрація даних; — взяття крові з вени для біохімічного дослідження; — визначення доз лікарських препаратів; — розведення та введення антибіотиків; — проведення підшкірних і внутрішньом'язових ін'єкцій; — невідкладна медична допомога в разі непритомності і колапсу; — організація лікувально-охоронного режиму для хворих на ревматизм.	4
25.	**Захворювання системи крові. Анемія.** Огляд хворих дітей. Клінічний аналіз історій хвороби та гемограм різних захворювань системи крові. Збирання анамнезу. Оцінювання стану дитини. Виконання лікарських призначень. Організація суворого ліжкового режиму. Догляд за хворими дітьми. Дотримання дієти. Годування тяжкохворих дітей. Введення препаратів заліза, глюкокортикостероїдів, гіпосенсибілізувальних засобів, цитостатиків. Участь у проведенні гемотрансфузій. Надання невідкладної медичної допомоги при кровотечах. Огляд хворих дітей. Збирання анамнезу. Оцінювання стану дитини. Клінічний аналіз історій хвороб. Виконання лікарських призначень. Догляд за хворими дітьми. Дотримання дієти. Участь у проведенні гемотрансфузій. Надання невідкладної медичної допомоги при кровотечах. ***Практичні навички:*** — проведення підшкірних і внутрішньом'язових ін'єкцій; — допомога під час проведення гемотрансфузії; — догляд за дитиною після гемотрансфузії;	4

	СР № 19 Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання крові (ДВЗ-синдром).	
26.	**Захворювання системи крові. Лейкоз. Геморагічний діатези** Огляд хворих дітей. Клінічний аналіз історій хвороби та гемограм різних захворювань системи крові. Збирання анамнезу. Оцінювання стану дитини. Виконання лікарських призначень. Організація суворого ліжкового режиму. Догляд за хворими дітьми. Дотримання дієти. Годування тяжкохворих дітей. Введення препаратів заліза, глюкокортикостероїдів, гіпосенсибілізувальних засобів, цитостатиків. Участь у проведенні гемотрансфузій. Надання невідкладної медичної допомоги при кровотечах. Огляд хворих дітей. Збирання анамнезу. Оцінювання стану дитини. Клінічний аналіз історій хвороб. Виконання лікарських призначень. Догляд за хворими дітьми. Дотримання дієти. Участь у проведенні гемотрансфузій. Надання невідкладної медичної допомоги при кровотечах. ***Практичні навички:*** — організація лікувально-охоронного режиму при хворобах системи крові; — проведення передньої тампонади носа; — надання допомоги при носовій, легеневій, шлунково-кишковій кровотечах.	4
27.	**Робота фельдшера в осередку сімейної медицини** Ознайомлення із завданнями осередку сімейної медиуини, функціональними обов'язками фельдшера, основними положеннями чинних наказів МОЗ України. Проведення диспансеризації здорової та хворої дитини. Організація стаціонару в домашніх умовах. Надання невідкладної медичної допомоги при термінальних станах. Протиепідемічні заходи в осередку інфекції. Проведення профілактичних щеплень. Ведення основної звітної документації. ***Практичні навички:*** _ надання невідкладної медичної допомоги при термінальних станах: ● зупинці дихання; ● судинній недостатності (непритомність, колапс); ● отруєннях; ● алергійних реакціях негайного типу; ● коматозних станах (гіпо- і гіперглікемічна кома); ● гіпертермії; ● стенозувальному ларинготрахеобронхіті та нападі бронхіальної астми; _ знання документації; _ проведення диспансеризації здорових і хворих дітей; _ виконання профілактичних щеплень, їх реєстрація.	4
28.	**Заміри практичних навичок**	**4**
	Усього	**112**
	Самостійна робота	**63 год.**
	Підготовка до екзамену	**10 год.**

IV курс VII семестр

1.	**Захворювання нирок і сечових шляхів. Гломерулонефрит. Нефротичний синдром. Пієлонефрит.** Огляд дітей із захворюваннями нирок. Клінічний аналіз історій хвороби. Збирання анамнезу. Оцінювання стану хворої дитини. Виявлення головних симптомів. Підрахунок пульсу. Вимірювання артеріального тиску. Виконання лікарських призначень. Організація суворого ліжкового режиму. Догляд за дітьми. Облік випитої, введеної і виділеної рідини. Аналіз дієти залежно від характеру захворювання, періоду, віку. Годування тяжкохворих дітей. Аналіз медикаментозної терапії. Введення антибіотиків, нестероїдних протизапальних препаратів, кортикостероїдів. Збирання сечі в дітей. Визначення діурезу. Проведення проб за методиками Нечипоренка, Зимницького. Висівання сечі на бактеріальну флору. ***Практичні навички:*** — збирання сечі в дітей різних вікових груп для загального аналізу; — визначення добового діурезу; — збирання сечі за методиками Нечипоренка, Зимницького; — висівання сечі на бактеріальну флору; — заповнення листка гідробалансу; **СР № 1 Сечокислий діатез у дітей**	4
2.	**Гостра й хронічна ниркова недостатність** Огляд дітей із захворюваннями нирок. Клінічний аналіз історій хвороби. Збирання анамнезу. Оцінювання стану хворої дитини. Виявлення головних симптомів. Підрахунок пульсу. Вимірювання артеріального тиску. Виконання лікарських призначень. Організація суворого ліжкового режиму. Догляд за дітьми. Облік випитої, введеної і виділеної рідини. Аналіз дієти залежно від характеру захворювання, періоду, віку. Годування тяжкохворих дітей. Аналіз медикаментозної терапії. Введення антибіотиків, нестероїдних протизапальних препаратів, кортикостероїдів. ***Практичні навички:*** — розведення та введення антибіотиків; — проведення підшкірних і внутрішньом'язових ін'єкцій, внутрішньовенних вливань; — підготовка хворих до рентгенологічного обстеження, УЗД; — невідкладна медична допомога при гострій затримці сечі.	4
3.	**Захворювання ендокринної системи (залоз внутрішньої секреції). Цукровий діабет.** Огляд дітей із захворюваннями ендокринної системи. Клінічний аналіз історій хвороби. Збирання анамнезу у хворих на цукровий діабет. Виявлення основних симптомів. Читання аналізів крові й сечі. Дослідження добової сечі для визначення вмісту глюкози. Лікарські призначення — ознайомлення з режимом, вивчення методики введення інсуліну та препаратів, які знижують рівень глюкози — бігуанідів, препаратів сульфонілсечовини, ліпотропних та їх виконання. Надання допомоги при гіперглікемічній та гіпоглікемічній комі. ***Практичні навички:*** — збирання добової сечі для визначення вмісту глюкози;	4

	— підшкірні, внутрішньовенні ін'єкції; **СР №2 Природжений гіпотиреоз у дітей.**	
4.	**Захворювання щитоподібної залози. Гіпотиреоз** Огляд дітей із захворюваннями ендокринної системи. Клінічний аналіз історій хвороби. Збирання анамнезу у хворих на цукровий діабет. Виявлення основних симптомів. Читання аналізів крові й сечі. Дослідження добової сечі для визначення вмісту глюкози. Лікарські призначення — ознайомлення з режимом, вивчення методики введення інсуліну та препаратів, які знижують рівень глюкози — бігуанідів, препаратів сульфонілсечовини, ліпотропних та їх виконання. Надання допомоги при гіперглікемічній та гіпоглікемічній комі ***Практичні навички:*** — визначення рівня цукру в сечі за допомогою глюкотесту; — техніка й правила введення інсуліну, розрахунок дози; — невідкладна допомога при гіперглікемічній та гіпоглікемічній комі.	4
5.	**Загальна характеристика інфекційного процесу. Імунопрофілактика дитячих інфекційних захворювань. Туберкульоз. Рання туберкульозна інтоксикація. Первинний туберкульозний комплекс.** Заняття проводиться в кабінеті профілактичних щеплень дитячої поліклініки та кабінеті фтизіатра. Ознайомлення з роботою кабінету профілактичних щеплень (демонстрація вакцин, методи зберігання їх, сироваток, гамма-глобуліну). Календар профілактичних щеплень. Поствакцинальні ускладнення, їх профілактика. Ведення звітної документації. Ознайомлення з організацією роботи дитячих протитуберкульозних лікувальних закладів. Система обліку диспансеризації хворих на туберкульоз. Огляд хворих дітей. Збирання анамнезу. Клінічний аналіз історій хвороби. Демонстрація типових рентгенівських знімків. Ознайомлення з методикою збирання мокротиння для визначення збудника туберкульозу. Ознайомлення з лікарськими призначеннями та їх виконання. Ознайомлення з протитуберкульозними препаратами, протитуберкульозною вакциною БЦЖ, туберкуліном. Оволодіння методикою постановки проби Манту й технікою введення вакцини БЦЖ (на фантомі). ***Практичні навички:*** — техніка введення протитуберкульозної вакцини; — техніка проведення проби Манту; — техніка проведення щеплення проти туберкульозу; — оцінювання результатів проби Манту; **СР №3 Рання діагностика туберкульозу.**	4
6.	**Туберкульоз внутрішньогрудних лімфатичних вузлів. Туберкульозний менінгіт. Лікування хворих дітей та профілактика захворювання** Заняття проводиться в кабінеті профілактичних щеплень дитячої поліклініки та кабінеті фтизіатра. Ознайомлення з роботою кабінету профілактичних щеплень (демонстрація вакцин, методи зберігання їх, сироваток, гамма-глобуліну). Календар профілактичних щеплень. Поствакцинальні ускладнення, їх профілактика. Ведення звітної документації. Ознайомлення з організацією роботи дитячих протитуберкульозних лікувальних закладів. Система обліку диспансеризації хворих на туберкульоз. Огляд хворих дітей. Збирання анамнезу. Клінічний аналіз історій хвороби. Демонстрація типових рентгенівських знімків. Ознайомлення з методикою збирання	4

	мокротиння для визначення збудника туберкульозу. Ознайомлення з лікарськими призначеннями та їх виконання. Ознайомлення з протитуберкульозними препаратами, протитуберкульозною вакциною БЦЖ, туберкуліном. Оволодіння методикою постановки проби Манту й технікою введення вакцини БЦЖ (на фантомі). ***Практичні навички:*** — методика збирання мокротиння для визначення наявності збудника туберкульозу; — догляд за хворими дітьми; — оформлення звітних форм (карта профілактичних щеплень (форма № 063), журнал реєстрації профілактичних щеплень (форма № 064), історія розвитку дитини (форма № 112); — проведення санітарно-освітньої роботи.	
7.	**Гострі респіраторні вірусні інфекції. Грип. Парагрип. Аденовірусна інфекція. Гемофільна інфекція.** Ознайомлення зі структурою, обладнанням і режимом роботи дитячої інфекційної лікарні, огляд боксів. Ознайомлення із санітарним режимом лікарні та правилами дотримання особистої гігієни персоналом. Правила приймання хворих дітей і розміщення їх у стаціонарі. Особливості обслуговування й догляду дітей в інфекційній лікарні. Значення поточної дезінфекції та її методи при різних інфекціях. Заходи щодо профілактики інфекцій в інфекційних лікарнях, поліклініках. ***Практичні навички:*** — закапування крапель у ніс, очі, вуха; — проведення змивів з носової частини горла для дослідження на наявність вірусів; — накладання гірчичників на грудну клітку; — накладання зігрівального компресу на вухо; — проведення інгаляцій; — розведення та введення антибіотиків; — годування дітей; — роздавання лікарських засобів; — проведення ін’єкцій; **СР №4 Народні методи профілактики ГРВІ.**	4
8.	**Гемофільна інфекція** Огляд хворих дітей. Ознайомлення з епідеміологічним анамнезом. Аналіз клінічних симптомів, ознайомлення з лікарськими призначеннями та їх виконання. Ознайомлення з методикою введення вакцини проти паротиту. Догляд за хворими, туалет шкіри й слизових оболонок. Годування тяжкохворих. Накладання зігрівального компресу на привушні слинні залози. Виконання призначень лікаря, роздавання лікарських засобів, закапування крапель у ніс, очі, проведення підшкірних, внутрішньом’язових ін’єкцій, внутрішньовенних вливань. Розроблення плану профілактичних заходів в осередку інфекції ***Практичні навички:*** — проведення інгаляцій;	4

	— розведення та введення антибіотиків; — годування дітей; — роздавання лікарських засобів; — проведення ін’єкцій; — методика щеплення проти гемофільної інфекції; **СР №5 Гемофільна інфекція у дітей.**	
9.	**Кашлюк. Паракашлюк.** Огляд хворих дітей, визначення патогномонічних симптомів захворювання. Аналіз історій хвороби та ознайомлення з лікарськими призначеннями. Проведення профілактичних заходів. Виконання призначень лікаря. Догляд за хворими. Годування тяжкохворих дітей. Участь у проведенні фізіотерапевтичних процедур. Надання допомоги при гіпертермії, судомах та стенозувальному ларинготрахеїті. Ознайомлення з лікарськими призначеннями та їх виконання. Демонстрація дітей, хворих на кашлюк, або аналіз тематичних історій хвороб. Аналіз епідеміологічних даних. Догляд за хворими дітьми. Виконання призначень лікаря. Взяття слизу з носової частини глотки для бактеріологічного дослідження на виявлення палички Борде—Жангу. ***Практичні навички:*** — взяття слизу з носової частини горла на бактеріологічне дослідження; — взяття матеріалу на кашльові пластинки; — заповнення карти профілактичних щеплень (форма № 063); — заповнення термінового повідомлення в СЕС (форма № 058-о) і реєстрація в журналі інфекційних захворювань; — невідкладна медична допомога при гіпертермії, судомах та стенозувальному ларинготрахеїті, анафілактичному шоці. **СР №6 Нейротоксикоз. Невідкладна допомога.**	4
10.	**Вітряна віспа. Епідемічний паротит.** Огляд хворих дітей. Ознайомлення з епідеміологічним анамнезом. Аналіз клінічних симптомів, ознайомлення з лікарськими призначеннями та їх виконання. Ознайомлення з методикою введення вакцини проти паротиту. Догляд за хворими, туалет шкіри й слизових оболонок. Годування тяжкохворих. Накладання зігрівального компресу на привушні слинні залози. Виконання призначень лікаря, роздавання лікарських засобів, закапування крапель у ніс, очі, проведення підшкірних, внутрішньом’язових ін’єкцій, внутрішньовенних вливань. Розроблення плану профілактичних заходів в осередку інфекції. ***Практичні навички:*** — догляд за шкірою і слизовими оболонками; — закапування крапель у ніс, очі; — накладання зігрівальних компресів на привушні слинні залози; — годування тяжкохворих дітей; — роздавання лікарських засобів;	4

	— проведення підшкірних, внутрішньом'язових ін'єкцій, внутрішньовенних вливань; — техніка введення вакцини проти паротиту; — заповнення карти профілактичних щеплень (форма № 063); — заповнення термінового повідомлення в СЕС (форма № 058-о) і реєстрація в журналі інфекційних захворювань. **СР №7 Диференціальна діагностика елементів висипань характерних для повітряно-краплинних інфекцій**	
	Всього	40 год
	Самостійна робота	17 год
	Підготовка до екзамену	8 год

	IV курс VIII семестр	
1.	**Скарлатина.** Огляд хворих дітей. Ознайомлення з епідеміологічним анамнезом. Аналіз клінічних симптомів та виконання лікарських призначень. Догляд за хворими. Годування хворих дітей. Виконання призначень лікаря, роздавання ліків. Розроблення плану профілактичних заходів в осередку інфекції. Ознайомлення з методикою введення вакцини проти кору, краснухи. Проведення	4

	ретельного догляду, туалет шкіри та слизових оболонок, очей, туалет носових ходів. Годування дітей. Закапування крапель у ніс, очі, вуха; проведення підшкірних, внутрішньом'язових ін'єкцій та внутрішньовенних вливань. ***Практичні навички:*** — догляд за шкірою і слизовими оболонками; — збирання сечі для загальноклінічного аналізу; — накладання гірчичників на грудну клітку; — годування тяжкохворих дітей; — роздавання лікарських засобів; — проведення підшкірних, внутрішньом'язових ін'єкцій, внутрішньовенних вливань; — взяття мазка на стрептокок з-під язика; — заповнення карти профілактичних щеплень (форма № 063); — заповнення термінового повідомлення в СЕС (форма № 058-о) та реєстрація в журналі інфекційних захворювань. **СР №1 Ускладнення скарлатини. Профілактика.**	
2.	**Кір. Краснуха** Огляд хворих дітей. Ознайомлення з епідеміологічним анамнезом. Аналіз клінічних симптомів та виконання лікарських призначень. Догляд за хворими. Годування хворих дітей. Виконання призначень лікаря, роздавання ліків. Розроблення плану профілактичних заходів в осередку інфекції. Ознайомлення з методикою введення вакцини проти кору, краснухи. Проведення ретельного догляду, туалет шкіри та слизових оболонок, очей, туалет носових ходів. Годування дітей. Закапування крапель у ніс, очі, вуха; проведення підшкірних, внутрішньом'язових ін'єкцій та внутрішньовенних вливань. ***Практичні навички:*** — догляд за шкірою і слизовими оболонками; — збирання сечі для загальноклінічного аналізу; — закапування крапель у носові ходи, кон'юнктивальний мішок; — накладання гірчичників на грудну клітку; — годування тяжкохворих дітей; — роздавання лікарських засобів; — проведення підшкірних, внутрішньом'язових ін'єкцій, внутрішньовенних вливань; — техніка введення корової вакцини та вакцини проти краснухи; — взяття мазка на стрептокок з-під язика; — заповнення карти профілактичних щеплень (форма № 063); — заповнення термінового повідомлення в СЕС (форма № 058-о) та реєстрація в журналі інфекційних захворювань.	4

	СР № 2 Краснуха і вагітність	
3.	**Дифтерія** Ознайомлення з інфекційною лікарнею. Правила приймання хворих. Показ хворих дітей. Клінічний аналіз історій хвороб та лікарських призначень. Взяття мазків з носа та ротоглотки для бактеріологічного дослідження. Демонстрування протидифтерійної сироватки, вакцин. Ознайомлення з правилами введення антитоксичної протидифтерійної сироватки. Оволодіння технікою введення вакцин АКДП, АДП. Заповнення відповідної документації (форми № 112, 063, 064). Розроблення заходів в осередку інфекції. ***Практичні навички:*** — взяття мазка із слизової оболонки носа й мигдаликів для бактеріологічного дослідження; — методика введення антитоксичної протидифтерійної сироватки; — техніка введення вакцин АКДП, АДП; — заповнення карти профілактичних щеплень та історії розвитку дитини (форми № 063, 064, 112); — заповнення термінового повідомлення в СЕС (форма № 058-о) і реєстрація в журналі інфекційних захворювань. **СР№3 Ускладнення дифтерії**	4
4.	**Менінгококова інфекція** Огляд хворих дітей. Ознайомлення з епідеміологічним анамнезом. Аналіз клінічних симптомів, ознайомлення з лікарськими призначеннями та їх виконання. Ознайомлення з методикою проведення спинномозкової діагностичної пункції та спостереження за дитиною після пункції. Взяття слизу з носової частини глотки для бактеріологічного дослідження на менінгокок. Догляд за хворими. Годування тяжкохворих. Виконання призначень лікаря: роздавання лікарських засобів, проведення ін'єкцій (підшкірних, внутрішньом'язових, внутрішньовенних). Розроблення плану профілактичних заходів в осередку інфекції. ***Практичні навички:*** — взяття мазка з носоглотки для бактеріологічного дослідження на менінгокок; — допомога під час проведення спинномозкової діагностичної пункції; — укладання дитини в ліжко після пункції та спостереження за нею; — годування тяжкохворих дітей; — роздавання лікарських засобів; — проведення підшкірних і внутрішньом'язових ін'єкцій, внутрішньовенних вливань; — заповнення термінового повідомлення в СЕС (форма № 058-о) і реєстрація в журналі інфекційних захворювань.	4

5.	**Дизентерія. Кишкова колі-інфекція.** Ознайомлення з роботою та санітарно-епідеміологічним режимом відділення для лікування хворих на гострі шлунково-кишкові інфекції. Правила приймання хворих дітей. Огляд хворих дітей. Оцінювання стану дітей. Ознайомлення з епідеміологічним анамнезом. Аналіз симптомів захворювань. Огляд випорожнень, їх оцінювання та реєстрація. Збирання випорожнень для бактеріологічного дослідження. Догляд за хворими. Годування дітей. Оральна та парентеральна регідратація. Виконання призначень лікаря: роздавання лікарських засобів, проведення ін'єкцій (підшкірних, внутрішньом'язових, внутрішньовенних). Ознайомлення з правилами виписування реконвалесцентів. Участь у проведенні поточної дезінфекції. Розроблення плану профілактичних заходів в осередку інфекції. ***Практичні навички:*** — ознайомлення із санітарно-протиепідемічним режимом інфекційного відділення; — оцінювання стану дитини; — реєстрація й оцінювання випорожнень; — збирання випорожнень для копрологічного та бактеріологічного дослідження;	4
6.	**Сальмонельоз. Ротавірусна інфекція.** Уявлення про дисбіоз. Складання плану бесіди з батьками на тему "Профілактика гострих кишкових інфекцій у дітей". Клінічний аналіз навчальних історій хвороб. Демонстрація слайдів. Клінічна симптоматика захворювання. Догляд за дітьми. Заходи в осередку інфекції. Специфічна профілактика поліомієліту. ***Практичні навички:*** — застосування регідратації; — заповнення листка гідробалансу; — догляд за хворими; — роздавання лікарських засобів і виконання призначень лікаря; — проведення поточної дезінфекції; — заповнення термінового повідомлення в СЕС (форма № 058-о) і реєстрація в журналі інфекційних захворювань. **СР№4 Ротовірусна інфекція**	4
7.	**Поліомієліт** Огляд хворих дітей. Ознайомлення з епідеміологічним анамнезом. Аналіз клінічних симптомів, ознайомлення з лікарськими призначеннями та їх виконання. Ознайомлення з методикою проведення спинномозкової діагностичної пункції та спостереження за дитиною після пункції. Взяття слизу з носової частини глотки для бактеріологічного дослідження на менінгокок. Догляд за хворими. Годування тяжкохворих. Виконання призначень лікаря: роздавання лікарських засобів, проведення ін'єкцій (підшкірних, внутрішньом'язових, внутрішньовенних). Розроблення плану профілактичних заходів в осередку інфекції. ***Практичні навички:*** — ознайомлення із санітарно-протиепідемічним режимом інфекційного відділення; — оцінювання стану дитини;	4

	— реєстрація й оцінювання випорожнень; — збирання випорожнень для копрологічного та бактеріологічного дослідження; — застосування регідратації; — заповнення листка гідробалансу; — догляд за хворими; — роздавання лікарських засобів і виконання призначень лікаря; — проведення поточної дезінфекції; — заповнення термінового повідомлення в СЕС (форма № 058-о) і реєстрація в журналі інфекційних захворювань; — проведення протиполіомієлітної імунізації; — заповнення карти профілактичних щеплень (форма № 063).	
8.	**Вірусні гепатити.** Ознайомлення з роботою та санітарно-епідеміологічним режимом відділення для лікування хворих на вірусний гепатит. Правила приймання хворих дітей. Огляд хворих дітей. Оцінювання стану дітей. Ознайомлення з епідеміологічним анамнезом. Аналіз симптомів захворювання. Оцінювання кольору шкіри та слизових оболонок. Огляд сечі та випорожнень, їх оцінювання. Ознайомлення з методами діагностики. Догляд за хворими. Годування тяжкохворих дітей, дієтотерапія. Виконання призначень лікаря (роздавання лікарських засобів, проведення ін'єкцій). Ознайомлення з правилами виписування реконвалесцентів. Участь у проведенні поточної дезінфекції. Розроблення плану профілактичних заходів в осередку інфекції. Активна імунізація проти гепатиту В, заповнення карти профілактичних щеплень (форма № 063-о) та іншої звітної документації. ***Практичні навички:*** — взяття крові з вени для біохімічного дослідження; — збирання сечі для визначення жовчних пігментів; — годування тяжкохворих, дієтотерапія; — догляд за хворою дитиною; — роздавання ліків; — проведення підшкірних, внутрішньом'язових ін'єкцій та внутрішньовенних вливань; — проведення поточної дезінфекції; — заповнення термінового повідомлення в СЕС (форма № 058-о) і реєстрація в журналі інфекційних захворювань; — методика введення вакцини проти гепатиту В. **СР№5 Профілактика Вірусного гепатиту, СНІДУ.**	4

9.	**СНІД** Ознайомлення з клінічними проявами СНІДу, методами діагностики, доглядом хворих та профілактикою хвороби. Деонтологічні аспекти роботи з хворими. Складання плану заходів внутрішньолікарняної профілактики поширення ВІЛ-інфекції. Складання рекомендацій профілактики СНІДу для медичного персоналу. ***Практичні навички:*** — знання принципів особистої профілактики СНІДу; — санітарно-освітня робота; — опрацювання чинних наказів МОЗ України з питань діагностики ВІЛ-інфікування та профілактики СНІДу.	3
	Всього	35 год
	Самостійна робота	14 год
	Підготовка до екзамену	12 год

5.3 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Контроль
III курс, VI семестр			
1.	Історія розвитку педіатрії. Етапи розвитку	2 ПЗ	Питання лекційного заняття№1, екзамену, ЄДКІ
2.	Оцінювання фізичного розвитку	2ПЗ	Питання лекційного заняття№2, екзамену, ЄДКІ
3.	Нервово-психічний розвиток дітей різного віку.	4 ПЗ	Питання практичного заняття№3, екзамену, ЄДКІ
4.	Патронаж новонародженої дитини	4 ПЗ	Питання практичного заняття№5, екзамену, ЄДКІ
5.	Організація роботи відділення новонароджених дітей.	3 ПЗ	Питання практичного заняття№6, екзамену, ЄДКІ
6.	Організація роботи відділення новонароджених недоношених дітей.	3 ПЗ	Питання практичного заняття№7, екзамену, ЄДКІ
7.	Дієта матері-годувальниці	3 ПЗ	Питання практичного заняття№8, екзамену, ЄДКІ
8.	Обстеження органів дихання та серцево-судинної системи.	3 ПЗ	Питання практичного заняття№11, екзамену, ЄДКІ
9.	Обстеження органів травлення та сечової системи.	3 ПЗ	Питання практичного заняття№12, екзамену, ЄДКІ
10.	Догляд за дітьми при хворобах новонароджених.	4 ПЗ	Питання практичного заняття№13, екзамену, ЄДКІ
11.	Геморагічна хвороба новонароджених.	3 ПЗ	Питання практичного заняття№14, екзамену, ЄДКІ
12.	Догляд за дітьми з рахітом.	4 ПЗ	Питання практичного заняття№15, екзамену, ЄДКІ
13.	Догляд за дітьми з аномаліями конституції	4 ПЗ	Питання практичного заняття№16, екзамену, ЄДКІ
14.	Особливості харчування дітей з гострими розладами травлення.	4 ПЗ	Питання практичного заняття№17, екзамену, ЄДКІ
15.	Догляд за дітьми з хронічними розладами травлення	4 ПЗ	Питання практичного заняття№18, екзамену, ЄДКІ
16.	Дисбіоз кишківника.	3 ПЗ	Питання практичного заняття№19, екзамену, ЄДКІ
17.	Муковісцедоз, догляд за дитиною	4 ПЗ	Питання практичного заняття№21, екзамену, ЄДКІ
18.	Порушення серцевого ритму у дітей	3 ПЗ	Питання практичного заняття№23, екзамену, ЄДКІ
19.	Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання крові (ДВЗ-синдром).	4 ПЗ	Питання практичного заняття№25, екзамену, ЄДКІ
	Всього	**63 год**	

IV курс VII семестр			
1.	Сечокислий діатез у дітей	4 ПЗ	Питання практичного заняття№1, екзамену, ЄДКІ
2.	Природжений гіпотиреоз у дітей.	2 ПЗ	Питання практичного заняття№2, екзамену, ЄДКІ
3.	Рання діагностика туберкульозу.	2 ПЗ	Питання практичного заняття№5, екзамену, ЄДКІ
4.	Народні методи профілактики ГРВІ	2 ПЗ	Питання практичного заняття№7, екзамену, ЄДКІ
5.	Гемофільна інфекція у дітей.	2 ПЗ	Питання практичного заняття№8, екзамену, ЄДКІ
6.	Нейротоксикоз. Невідкладна допомога.	2 ПЗ	Питання практичного заняття№9, екзамену, ЄДКІ
7.	Диференціальна діагностика елементів висипань характерних для повітряно-краплинних інфекцій	3 ПЗ	Питання практичного заняття№10, екзамену, ЄДКІ
	Усього:	**17 год**	

IV курс VIII семестр			
1.	Ускладнення скарлатини. Профілактика.	2 ПЗ	Питання практичного заняття№1, екзамену, ЄДКІ
2.	Краснуха і вагітність	2 ПЗ	Питання практичного заняття№2, екзамену, ЄДКІ
3.	Ускладнення дифтерії	2 ПЗ	Питання практичного заняття№3, екзамену, ЄДКІ
4.	Ротовірусна інфекція	4 ПЗ	Питання практичного заняття№6, екзамену, ЄДКІ
5.	Профілактика вірусного гепатиту, СНІДУ	4 ПЗ	Питання практичного заняття№8, екзамену, ЄДКІ
	Усього:	**14 год**	
	Разом:	**94 год**	

5.4 Підготовка до екзамену

№	Назва теми	Кількість годин	Контроль
	III курс, VI семестр		
1	Підготовка до екзамену	2 ПЗ	Питання практичного заняття, екзамену, ЄДКІ
2	Підготовка до екзамену	4 ПЗ	Питання практичного заняття, екзамену, ЄДКІ
3	Підготовка до екзамену	4 ПЗ	Питання практичного заняття, екзамену, ЄДКІ
	Усього	**10 год**	
	IV курс VII семестр		
1	Підготовка до екзамену	3 ПЗ	Питання практичного заняття, екзамену, ЄДКІ
2	Підготовка до екзамену	3 ПЗ	Питання практичного заняття, екзамену, ЄДКІ
3	Підготовка до екзамену	2 ПЗ	Питання практичного заняття, екзамену, ЄДКІ
	Усього	**8 год**	
	IV курс VIII семестр		
1	Підготовка до екзамену	4 ПЗ	Питання практичного заняття, екзамену, ЄДКІ
2	Підготовка до екзамену	4 ПЗ	Питання практичного заняття, екзамену, ЄДКІ
3	Підготовка до екзамену	4 ПЗ	Питання практичного заняття, екзамену, ЄДКІ
	Усього	**12 год**	
	Разом	**30год**	

6. Засоби діагностики та критерії оцінювання результатів навчання

визначаються Положенням про контроль досягнень та критерії оцінювання результатів навчання за освітньо-професійною програмою фахового молодшого бакалавра у Первомайському медичному фаховому коледжі Миколаївської обласної ради та вимогами Робочої навчальної програми «**Педіатрії»**

Основними видами оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з предметів акушерсько – педіатричного циклу є поточний, проміжний (рубіжна атестація) та підсумковий контроль (семестрові оцінки, заліки, екзамени).

1.2.**Оцінки поточного, рубіжного та підсумкового контролю** (крім екзаменаційної оцінки) **заносяться у журнал обліку роботи академічної групи** та викладачів; **семестрові, залікові, екзаменаційні оцінки фіксуються в індивідуальному плані** та особовій картці здобувача; **до екзаменаційної(залікової) відомості вносяться результати семестрових заліків та екзаменів.**

1.3. Окремим видом діяльності є **самостійна робота** як основний засіб оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Зміст самостійної роботи здобувачів освіти над конкретною дисципліною визначається робочою навчальною програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння здобувачом освіти у процесі **самостійної роботи**, **виноситься на поточний та підсумковий контроль** поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні навчальних занять.

Поточний контроль

здійснюється з метою виявлення рівня засвоєння здобувачом освіти змісту навчальної програми з кожної дисципліни навчального плану.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, виконання індивідуальних завдань, контрольних робіт тощо.

Поточні і обов'язкові контрольні роботи оцінюються диференційовано. Оцінки за їх виконання заносяться у журнал обліку роботи академічної групи та викладачів. Кількість поточних контрольних робіт визначається робочою програмою навчальної дисципліни. Виконання контрольних робіт здобувачами освіти є обов'язковим.

Результати поточного контролю (поточна успішність) визначають допуск чи недопуск здобувача до підсумкового контролю та можуть враховуватись викладачем при виставленні підсумкової оцінки за семестровий залік чи екзамен.

Негативний поточний результат «2» підлягає обов'язковому перескладанню здобувачем. Здобувач освіти, який пропустив тему заняття, має обов'язково опрацювати пропущену тему самостійно, виконати усі визначені даною темою види завдань.

Рубіжний контроль

проводиться двічі на рік (листопад, квітень) з метою активізації навчальної діяльності та покращення успішності здобувачів освіти, своєчасної ліквідації пропусків занять. Порядок проведення рубіжної атестації визначається Положенням про проведення рубіжної атестації .

Підсумковий семестровий контроль

передбачає виставлення оцінки за проведення екзамену.

Семестровий екзамен – це одна з основних форм підсумкового контролю рівня і якості засвоєння здобувачами освіти теоретичних знань та практичних умінь і навичок з окремої навчальної дисципліни.

Семестровий залік – це форма підсумкового контролю, яка передбачає оцінку засвоєння **здобувачами освіти** навчального матеріалу з певної навчальної дисципліни, на підставі виконання обов'язкових видів навчальної діяльності, лабораторно-практичних робіт, якщо з навчальної дисципліни робочими навчальними планами не передбачено проведення семестрового екзамену.

До семестрового контролю здобувач освіти допускається, якщо він виконав усі види робіт, завдань, передбачені робочою навчальною програмою з відповідної навчальної дисципліни на «відмінно», «добре», «задовільно». Допуском до складання семестрового екзамену є зроблений викладачем в журналі обліку роботи академічної групи та викладачів запис «зараховано».

Не допускаються до складання екзамену з конкретної дисципліни здобувачі освіти, які з цього предмету за семестр не атестовані або мають «2» (незадовільно). До складання екзамену такі здобувачі освіти допускають після повного виконання вимог робочої навчальної програми за індивідуальним графіком до початку нового семестру.

Результати семестрового контролю використовують як критерій виконання здобувачем освіти навчального плану та зарахування кредитів, рекомендацій щодо отримання стипедії, переведення, відрахування, поновлення на навчання тощо.

Порядок проведення семестрового екзамену

Для проведення екзамену відповідних навчальних дисциплін циклу розробляють банк методичних матеріалів, який обговорюють і ухвалюють на засіданні циклової комісії.

У білети для екзаменів включають питання з різних розділів програми дисципліни. Для проведення заліків, які передбачені навчальним планом як форма підсумкового контролю з конкретної навчальної дисципліни, складають список питань з різних розділів програми. Комплект питань повинен за своїм змістом охоплювати всі теми вивченого навчального матеріалу.

Кількість білетів до екзамену має бути обов'язково більшою, ніж кількість здобувачів освіти у групі.

Екзамени приймає, як правило, викладач, який проводив теоретичні заняття з навчальної дисципліни. На екзамені присутній адміністратор. Присутність на екзаменах і диференційованих заліках сторонніх осіб без дозволу директора Коледжу не дозволено.

Для відповіді на питання білета здобувачам освіти відведено в середньому 1/3 академічної години. Після відповіді на питання білета здобувачам освіти можуть запропонувати додаткові питання в межах навчального матеріалу, винесеного на екзамен.

Письмові екзаменаційні та залікові роботи виконують на папері зі штампом Коледжу.

Якщо здобувач освіти не з'явився на екзамен чи залік, викладач в екзаменаційній(заліковій) відомості робить відмітку – «не з'явився». Здобувачеві освіти, який не з'явився на екзамен чи залік без поважних причин, виставляють незадовільну оцінку.

Здобувачам освіти, які одержали під час сесії не більше двох незадовільних оцінок, дозволено ліквідувати академічну заборгованість за встановленим графіком до початку наступного семестру.

Повторне складання екзаменів, заліків допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачу, який викладав дисципліну, другий – комісії, склад якої затверджується наказом директора Коледжу.

Якщо здобувач освіти незадоволений виставленою викладачем оцінкою, він має право оскаржити її. Порядок оскарження регламентований Положенням про оскарженя результатів оцінювання здобувачів освіти Первомайського медичного фахового коледжу Миколаївської обласної ради.

На випускному курсі для покращення оцінок з дозволу директора Коледжу і за заявою здобувача освіти проводять повторне складання не більше двох екзаменів чи заліків. Екзамен, залік приймає комісія у складі не менше трьох членів: голова (директор, заступник директора), голова ЦК, до складу якої входить дана навчальна дисципліна, викладач предмету. Під час роботи такої комісії має право бути присутнім представник студентського самоврядування.

Атестація здобувачів фахової передвищої освіти

Атестація здобувачів фахової передвищої освіти у Коледжі проводиться згідно зі статтею 51 Закону «Про фахову передвищу освіту» та інших законодавчих актів, які регламентують проведення Атестації у закладах фахової передвищої освіти та Положення про порядок проведення Атестації та екзаменаційну комісію у Первомайському медичному фаховому коледжі Миколаївської обласної ради.

Критерії оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів освіти з предметів акушерсько – педіатричного циклу

Знання, вміння та навички здобувачів освіти за освітньо-професійної програмою фахового молодшого бакалавра оцінюються у Коледжі за чотирибальною шкалою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» з виставленням кількісної оцінки «5», «4», «3», «2».

В основу критеріїв оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів освіти з освітньо-професійної підготовки включені ознаки:

- рівень володіння теоретичним матеріалом;
- вміння використовувати теоретичні знання під час простих розрахунків та їх аналіз;
- вміння проводити складні розрахунки, аналізувати показники, робити висновки і давати пропозиції;
- здатність застосовувати теоретичні знання і практичні вміння при виконанні самостійних завдань, творчому формуванні аналітичних обґрунтувань, підготовка рефератів, виступів на науковій конференції, складання ситуаційних завдань, схем тощо.

Враховуючи ці ознаки, у Коледжі розроблені критерії оцінювання знань, умінь та навичок здобувачіі освіти з освітньо-професійної підготовки за 4-бальною шкалою.

1. ***<u>Критерії оцінювання знань, умінь</u>*** **здобувачів освіти** ***з освітньо – професійної підготовки***

Рівень компетентності	***Оцінка за національною шкалою***	***Критерії оцінювання***
Високий ***(творчий)***	**Відмінно**	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.
Достатній ***(конструктивно – варіативний)***	**Добре**	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв’язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна. Вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.
Середній ***(репродуктивний)***	**Задовільно**	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому

		за початковий, значну частину його відтворює на репродуктив.рівні
Низький ***(рецептивно – продуктивний)***	**Незадовільно**	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу; володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів об'єктів.

2. Критерії оцінювання виконання практичних навичок з освітньо – професійної підготовки

Оцінка	***Критерії оцінювання виконання практичних навичок***
Відмінно	Визначені показання та протипоказання маніпуляції. Навичку виконано у правильній послідовності, без помилок, демонстрацією навички спілкування з пацієнтом та догляду за пацієнтом після виконання маніпуляції
Добре	Навичку виконано у правильній послідовності, допущені помилки, які не впливають на кінцевий результат та стан пацієнта.
Задовільно	Послідовність виконання навички порушено, однак кінцевої мети досягнуто; допущені помилки не завдають шкоди здоров'ю пацієнта.
Незадовільно	Послідовність виконання навички порушено, бажаного результату не досягнуто, допущені помилки, які можуть негативно вплинути на стан здоров'я пацієнта чи призвести до виникнення ускладнення хвороби.

Якісними критеріями оцінювання виконання індивідуальних завдань здобувачами освіти є :

1. Повнота виконання завдання:

- Елементарна;
- Фрагментарна;
- Повна;
- Неповна ;

2. Рівень самостійності здобувача освіти:

- під керівництвом викладача;
- консультація викладача;
- самостійно.

3. Сформованість навчально-інформаційних умінь (роботи з підручником, володіння різними способами читання, складання плану, рецензій, конспекту, вміння користуватися бібліотекою, спостереження, експеримент тощо)

4. Сформованість навчально-інтелектуальних умінь (визначення понять, аналізів, синтез, порівняння, класифікація, систематизація, узагальнення, абстрагування, вміння відповідати на запитання, виконувати творчі завдання тощо.);

5. Рівень сформованості фахових методичних вмінь (вміння застосувати на практиці набуті знання) :

- ***низький*** – володіння умінням здійснювати первинну обробку навчальної інформації без подальшого аналізу;
- ***середній*** – уміння вибирати відомі способи дій для виконання фахових завдань;
- ***достатній*** – застосовує набуті знання у стандартних практичних ситуаціях;
- ***високий*** – володіння умінням творчо-пошукової діяльності.

«5» - Завдання відзначається повнотою виконання без допомоги викладача

« 4»- Завдання відзначається неповнотою виконання без допомоги викладача

«3 »- Завдання відзначається неповнотою виконання за консультацією викладача

«2»- Завдання відзначається фрагментарністю виконання та консультацією викладача або його керівництвом

3. Критерії оцінювання тестових завдань

Критерії оцінок : «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».
В основі лежить повнота і правильність виконаного завдання, співвідношення : кількість неправильних відповідей до загальної кількості питань. Зазначені критерії застосовуються для оцінювання тестових завдань **підсумкового та поточного/тематичного контролю.**

Оцінка	Відсоток правильних відповідей
Відмінно	91-100%
Добре	76-90%
Задовільно	75-58 %
Незадовільно	57,9 - 0 %

4. Критерії оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти

СР оцінюється в межах комплексної оцінки знань, виходячи із видів роботи та критеріїв оцінювання з урахуванням особливостей навчальної дисципліни, обсягу годин, що відведені навчальним планом при оцінюванні виконання письмових завдань слід враховувати : своєчасність виконання, повноту розкриття питання, цілісність, системність, логічну послідовність, вміння формулювати висновки, акуратність оформлення письмової роботи , підготовку матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки та інших технічних засобів**.**

5.*Організація дистанційного навчання та критерії оцінювання результатів навчання предметів акушерсько - педіатричного циклу.*

5.1.Форми дистанційних занять:

✔ Для синхронної комунікації - Zoom, Microsoft Teams, Google Meet, Skype...

✔ Для асинхронної взаємодії -Мій клас, Google Classroom, Moodle, Padlet...

5.2.Інструменти та ресурси дистанційного навчання :

- **Форми онлайн-комунікації:**

✔ Відеоконференція

✔ Чат

✔ Електронна пошта

✔ Анкетування (гугл - форми)

✔ Соціальні мережі та мобільні застосунки на кшталт Viber...

- **Платформи:**

✔ Zoom (zoom.us/download)

✔ Microsoft Teams

✔ Google Meet

✔ LearningApps.org

✔ Mentimetr

✔ Wizer.me...

- **Інструментарій:**

✔ Цифрові інструменти роботи з відео:

https://screencast-o-matic.com/ для запису скрінкастів,
https://edpuzzle.com/ для створення інтерактивних відео

https://www. youtube.com/ для розміщення власних роликів

✔ Онлайн-дошки

https:// jamboard.google.com/
https://miro.com/app/...

5.3.Критерії оцінювання результатів дистанційного навчання:

Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	Критерії оцінювання
Високий (творчий)	**Відмінно**	**Здобувач освіти присутній на відеоконференції під час синхронного формату теоретичних та практичних занять, приймає активну участь в дискусії. Виконує в повному обємі без помилок завдання для самостійного опрацювання на платформі Мій клас або будь якій іншій при асинхронному режимі роботи та вчасно надає викладачу матеріали якісно та охайно виконаних робіт. Під час синхронного формату заняття** здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.
Достатній (конструктивно – варіативний)	**Добре**	**Здобувач освіти присутній на відеоконференції під час синхронного формату теоретичних та практичних занять, проте не приймає активну участь в дискусії. Виконує без помилок 2/3 запропонованих завдань для самостійного опрацювання на платформі Мій клас або будь якій іншій при асинхронному режимі роботи та вчасно надає викладачу матеріали якісно та охайно виконаних робіт. Під час синхронного формату заняття** здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна. Вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.
Середній (репродуктивний)	**Задовільно**	**Здобувач освіти відсутній на відеоконференції під час синхронного формату теоретичних та практичних занять. Виконує без помилок 2/3 запропонованих завдань для самостійного опрацювання на платформі Мій клас або будь якій іншій при асинхронному режимі роботи та/або несвоєчасно надає викладачу матеріали робіт та/або якість виконаних робіт є недостатньою.** **Під час синхронного формату заняття** Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
Низький (рецептивно – продуктивний)	**Незадовільно**	**Здобувач освіти відсутній на відеоконференції під час синхронного формату теоретичних та практичних занять. Виконує без помилок 1/3 запропонованих завдань для**

		самостійного опрацювання на платформі Мій клас або будь якій іншій при асинхронному режимі роботи та/або несвоєчасно надає викладачу матеріали робіт та/або якість виконаних робіт є недостатньою. **Під час синхронного формату заняття** Здобувач освіти володіє метеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу; володіє метеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів об'єктів.

Примітка:

1. При оцінюванні будь – якого формату роботи, якщо середньоарифметичний результат є не цілим числом, то право визначити остаточний результат залишається за викладачем.
2. При оцінюванні результатів самостійних робіт в структуру яких входить одночасно автоматичний контроль і ручна перевірка на платформі мій клас, також право визначити остаточний результат залишається за викладачем, перевага надається результату оцінювання роботи у форматі ручної перевірки.
3. Головним фактором що впливатиме на вибір викладача є поточна успішність студента під час занять в офлайн форматі.

7.Методичне забезпечення дисципліни

№ за/п	Перелік документації	% забезпечення
1.	Методичні розробки лекційних занять	**100%**
4.	Методичні розробки практичних занять	
5.	Методичні розробки СР	**68,3%**
6.	Роздатковий матеріал з тем	**100%**
7.	Контролюючі матеріали з тем	**100%**
8.	Матеріали для підсумкового контролю (білети, питання, тести)	**100%**

8.Інформаційні ресурси

№ за/п	Перелік інформаційного забезпечення	Кількість
1.	Електронний підручник (посібник)	-

2.	Мультимедія	10
3.	Відеофільми	
4.	Навчальні програми	8
5.	Контролюючі програми	4

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Організація профілактичної та лікувальної допомоги дітям, обов'язки фельдшера щодо їх виконання. Лікувально-профілактичні заклади.
2. Анатомо-фізіологічні особливості новонародженої дитини. Характеристика та ознаки.
3. Перший туалет новонародженої дитини.
4. Фізіологічні стани новонароджених.
5. Характеристика та ознаки недоношеної дитини.
6. Функціональні особливості органів і систем недоношеної дитини. Вигодовування та зігрівання.
7. Періоди дитячого віку та їх характеристика.
8. Фізичний розвиток дитини.
9. Анатомо-фізіологічні особливості нервової системи. Нервово-психічний розвиток дитини.
10. Характеристика грудного вигодовування. Переваги грудного вигодовування. Види й терміни введення підгодовування.
11. Характеристика змішаного вигодовування. Протипоказання й утруднення під час грудного вигодовування.
12. Характеристика штучного вигодовування. Молочні суміші. Гіпогалактія та її профілактика.
13. Харчування дітей віком після року. Контроль за харчуванням у дитячому дошкільному закладі.
14. Анатомо-фізіологічні особливості шкіри. Захворювання шкіри в новонародженої дитини. Етіологія. Клінічні ознаки. Лікування. Профілактика. Догляд за хворими.
15. Внутрішньоутробні інфекції. Класифікація. Етіологія. Клінічні прояви. Профілактика інфекцій у новонароджених.
16. Хвороби пупка. Етіологія. Клінічна ознаки. Лікування. Профілактика. Догляд.
17. Сепсис новонароджених. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Профілактика. Догляд.
18. Гемолітична хвороба новонароджених. Етіологія. Клінічні прояви. Лікування. Профілактика.
19. Асфіксія новонароджених Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Догляд. Профілактика.

20. Пологові травми. Внутрішньочерепна родова травма. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Догляд. Профілактика.
21. Гіповітамінози. Рахіт. Етіологія. Клінічні прояви.
22. Анатомо-фізіологічні особливості кісткової системи. Профілактика і лікування хворих на рахіт.
23. Гіпокальціємічний синдром. Етіологія. Клінічні ознаки. Лікування. Профілактика.
24. Гострі розлади травлення у дітей раннього віку. Етіологія. Клінічні прояви. Лікування. Профілактика. Догляд.
25. Гіпотрофія. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Профілактика. Догляд.
26. Аномалії конституції. Ексудативно-катаральний діатез. Етіологія. Клінічні ознаки. Лікування. Профілактика. Догляд.
27. Аномалії конституції. Лімфатико-гіпопластичний і нервово-артритичний діатез. Етіологія. Клінічні прояви. Лікування. Профілактика. Догляд.
28. Анатомо-фізіологічні особливості ротової порожнини. Стоматит. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Догляд. Профілактика.
29. Аскаридоз. Клінічні ознаки. Лікування. Профілактика.
30. Ентеробіоз. Клінічні прояви. Лікування. Профілактика.
31. Трихоцефальоз. Клінічна картина. Лікування. Профілактика.
32. Пілоростеноз і пілороспазм. Етіологія і патогенез. Клінічні ознаки. Лікування.
33. Гострий гастрит. Етіологія. Клінічні прояви. Лікування. Профілактика.
34. Анатомо-фізіологічні особливості органів дихання. Стенозувальний ларинготрахеобронхіт. Етіологія. Клінічна картина. Невідкладна допомога.
35. Фолікулярна ангіна. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Догляд. Профілактика.
36. Хронічний тонзиліт. Етіологія. Клінічні прояви. Лікування. Профілактика. Диспансерне спостереження.
37. Гострий бронхіт. Етіологія. Клінічні ознаки. Лікування. Профілактика.
38. Анатомо-фізіологічні особливості легень. Гостра пневмонія у дітей раннього віку. Етіологія, клінічна картина, лікування вогнищевої пневмонії. Догляд.
39. Особливості перебігу пневмонії у новонароджених і недоношених дітей. Етіологія. Клінічні ознаки. Лікування. Догляд.
40. Бронхіальна астма. Етіологія. Клінічні прояви. Лікування. Профілактика. Диспансерний нагляд.
41. Анатомо-фізіологічні особливості органів кровообігу. Природжені вади серця, судин. Етіологія. Клінічні прояви. Лікування. Профілактика. Догляд.
42. Ревматизм. Характеристика. Етіологія. Класифікація. Профілактика.
43. Ревматизм. Ендоміокардит. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Догляд.
44. Ревматичний поліартрит. Етіологія. Клінічні ознаки. Етапи лікування.
45. Ревматизм. Мала хорея. Клінічні ознаки. Лікування. Профілактика.
46. Вегетосудинна дистонія. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Профілактика.
47. Анатомо-фізіологічні особливості кровотворної системи. Анемія у дітей раннього віку. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Профілактика. Догляд.
48. Лейкоз. Етіологія. Клінічні ознаки. Лікування. Профілактика. Догляд.
49. Геморагічний васкуліт. Етіологія. Клінічні прояви. Лікування. Профілактика.
50. Тромбоцитопенічна пурпура. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Профілактика.
51. Гемофілія. Етіологія. Клінічні прояви. Лікування. Профілактика. Догляд.
52. Анатомо-фізіологічні особливості сечових органів. Гострий пієлонефрит. Етіологія. Клінічні ознаки. Лікування. Профілактика. Догляд.
53. Гострий гломерулонефрит. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Догляд. Профілактика.
54. Анатомо-фізіологічні особливості ендокринних залоз (залоз внутрішньої секреції). Цукровий діабет. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Профілактика. Догляд.
55. Гіпотиреоз. Етіологія. Клінічні прояви. Лікування. Прогноз.
56. Імунопрофілактика інфекційних хвороб. Календар профілактичних щеплень.
57. Грип. Етіологія. Клінічні ознаки. Лікування. Профілактика. Догляд.
58. Аденовірусна інфекція. Етіологія. Клінічні ознаки. Лікування. Профілактика. Догляд.
59. Туберкульоз. Характеристика. Етіологія. Віраж. Специфічна профілактика.

60. Рання туберкульозна інтоксикація. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Неспецифічна профілактика туберкульозу.
61. Первинний туберкульозний комплекс. Туберкульоз внутрішньогрудних лімфатичних вузлів. Етіологія. Клінічні ознаки. Туберкулінодіагностика.
62. Дифтерія. Характеристика. Дифтерія мигдаликів. Етіологія. Епідеміологія. Клінічна картина. Ускладнення. Лікування. Заходи в осередку інфекції.
63. Дифтерія гортані. Етіологія. Епідеміологія. Клінічні прояви. Лікування. Заходи в осередку інфекції.
64. Рідкісні форми дифтерії. Етіологія. Епідеміологія. Клінічні ознаки. Специфічна профілактика дифтерії. Заходи в осередку інфекції.
65. Кашлюк. Характеристика. Етіологія. Епідеміологія. Клінічна картина. Ускладнення. Лікування. Профілактика. Догляд. Заходи в осередку інфекції.
66. Кір. Характеристика. Етіологія. Епідеміологія. Клінічні прояви. Ускладнення. Лікування. Догляд. Профілактика. Заходи в осередку інфекції.
67. Краснуха. Характеристика. Етіологія. Епідеміологія. Клінічні ознаки. Лікування. Профілактика.
68. Скарлатина. Характеристика. Етіологія. Епідеміологія. Клінічна картина. Ускладнення. Лікування. Профілактика. Заходи в осередку інфекції.
69. Вітряна віспа. Характеристика. Етіологія. Епідеміологія. Клінічні прояви. Ускладнення. Лікування. Профілактика. Заходи в осередку інфекції.
70. Епідемічний паротит. Характеристика. Етіологія. Епідеміологія.
71. Менінгококова інфекція. Характеристика. Етіологія. Епідеміологія. Клінічні прояви. Лікування. Профілактика. Заходи в осередку інфекції.
72. Менінгококова інфекція. Менінгококцемія. Етіологія. Епідеміологія. Клінічна картина. Лікування. Профілактика. Заходи в осередку інфекції.
73. Дизентерія. Етіологія. Епідеміологія. Клінічні ознаки. Лікування. Профілактика. Заходи в осередку інфекції.
74. Колі-ентерит. Етіологія. Епідеміологія. Клінічна картина. Лікування. Профілактика. Заходи в осередку інфекції.
75. Сальмонельоз. Етіологія. Епідеміологія. Клінічні прояви. Профілактика. Заходи в осередку інфекції.
76. Гепатит А. Етіологія. Епідеміологія. Клінічна картина. Лікування. Заходи в осередку інфекції.
77. Гепатит В. Етіологія. Епідеміологія. Клінічні прояви. Лікування. Профілактика. Заходи в осередку інфекції.
78. СНІД. Етіологія. Клінічна картина. Епідеміологія. Лікування. Профілактика.
79. Гостра дихальна недостатність. Невідкладна допомога на догоспітальному етапі.
80. Стенозувальний ларинготрахеїт. Невідкладна допомога на догоспітальному етапі.
81. Напад бронхіальної астми. Астматичний стан. Невідкладна допомога на догоспітальному етапі.
82. Гіпертермічний синдром. Невідкладна допомога на догоспітальному етапі.
83. Судомний синдром. Невідкладна допомога на догоспітальному етапі.
84. Непритомність. Невідкладна допомога на догоспітальному етапі.
85. Колапс. Невідкладна допомога на догоспітальному етапі.
86. Анафілактичний шок. Невідкладна допомога на догоспітальному етапі.
87. Набряк Квінке. Невідкладна допомога на догоспітальному етапі.
88. Гіперглікемічна кома. Невідкладна допомога на догоспітальному етапі.
89. Гіпоглікемічна кома. Невідкладна допомога на догоспітальному етапі.
90. Носова кровотеча. Невідкладна допомога на догоспітальному етапі.
91. Легенева кровотеча. Невідкладна допомога на догоспітальному етапі.
92. Шлунково-кишкова кровотеча. Невідкладна допомога на догоспітальному етапі.
93. Ознаки клінічної і біологічної смерті. Реанімація у випадку клінічної смерті.
94. Основи охорони праці в педіатрії.

10.ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Проведення першого туалету новонародженої дитини.
2. Техніка антропометрії (зважування, вимірювання зросту, окружності голови, грудної клітки).
3. Техніка ранкового туалету грудної дитини.
4. Оброблення шкіри при попрілості, висипці.
5. Закапування крапель у вуха, носові ходи, кон'юнктивальний мішок.
6. Годування дитини через зонд.
7. Відсмоктування слизу з верхніх дихальних шляхів.
8. Проведення штучної вентиляції легень і закритого масажу серця.
9. Робота з реанімаційною апаратурою для новонароджених.
10. Вимірювання температури тіла дитині.
11. Оброблення слизової оболонки ротової порожнини при пліснявці та стоматиті.
12. Техніка оброблення пуповинного залишку і пупкової ранки.
13. Техніка проведення гігієнічної ванни.
14. Техніка проведення лікувальної ванни.
15. Розрахунок разової і добової потреби в їжі.
16. Принципи й терміни введення підгодовування і догодовування.
17. Техніка приготування страв для підгодовування.
18. Техніка проведення контрольного зважування.
19. Техніка годування недоношеної дитини через зонд.
20. Техніка застосування міхура з льодом.
21. Користування кувезом.
22. Техніка наповнення і застосування грілки.
23. Проведення інгаляції киснем різними методами.
24. Ведення харчового щоденника для дітей з алергійним діатезом.
25. Розрахунок доз вітаміну D_3 для профілактики і лікування рахіту.
26. Перша медична допомога при ларингоспазмі.
27. Перша медична допомога при судомному синдромі на тлі спазмофілії.
28. Перша медична допомога дитині при позитивній алергійній реакції загального типу — анафілактичному шоку.
29. Розрахунок орієнтовної разової і добової потреби в їжі.
30. Проведення контрольного зважування.
31. Годування дитини з чашечки.
32. Техніка проведення оральної регідратації.
33. Розрахунок рідини на добу дитині з кишковим токсикозом та ексикозом.
34. Техніка введення газовідвідної трубки.
35. Догляд за дитиною під час блювання.
36. Техніка промивання шлунка дитині раннього віку.
37. Техніка взяття мазка з періанальних складок.
38. Взяття калу на виявлення яєць гельмінтів, копрологічне та бактеріологічне дослідження.
39. Техніка проведення очисної клізми дитині раннього віку.
40. Техніка проведення лікувальної клізми дитині раннього віку.
41. Перша медична допомога при харчових отруєннях.
42. Техніка підрахунку частоти дихання й пульсу у дитини першого року життя та старших від одного року.
43. Техніка вимірювання артеріального тиску в дитини.
44. Взяття крові з вени на біохімічне дослідження.
45. Перша медична допомога при непритомності.
46. Перша медична допомога при колапсі.
47. Перша медична допомога при носовій кровотечі.
48. Техніка проведення інгаляцій.
49. Розведення антибіотиків. Розрахунок дози дітям різного віку

50. Діагностична проба на індивідуальну чутливість до антибіотиків.
51. Техніка постановки зігрівального компресу на вухо.
52. Техніка постановки гірчичників дитині раннього віку.
53. Техніка проведення гірчичного обгортання.
54. Перша медична допомога дитині при гіпертермії.
55. Перша медична допомога при стенозувальному ларинготрахеобронхіті.
56. Перша медична допомога при гострій дихальній недостатності при пневмонії.
57. Взяття сечі для загального аналізу в дітей віком до одного року.
58. Взяття сечі для загального аналізу в дітей старшого віку.
59. Взяття сечі за методикою Нечипоренка.
60. Взяття сечі за методикою Зимницького.
61. Взяття сечі для визначення загального діурезу.
62. Взяття мазка на наявність стрептококу з-під язика.
63. Взяття матеріалу на наявність кашльових пластинок.
64. Взяття мазка з носоглотки на наявність менінгокока.
65. Взяття мазків зі слизової оболонки мигдаликів і носа для бактеріологічного дослідження на дифтерію.
66. Взяття мазків зі слизової оболонки мигдаликів і носа на наявність супутньої мікрофлори та визначення чутливості до антибіотиків.
67. Взяття мазка із задньої стінки глотки на визначення мікрофлори.
68. Введення інсуліну дітям, розрахунок доз.
69. Визначення рівня цукру в сечі за допомогою глюкотесту.
70. Взяття добової сечі для визначення вмісту цукру.
71. Перша медична допомога при гіперглікемічній комі.
72. Перша медична допомога при гіпоглікемічній комі.
73. Проведення активної імунізації (введеня вакцини АКДП і АДП-анатоксину, поліомієлітної, корової, паротитної, проти краснухи, гепатиту В).
74. Проведення діагностичної проби Манту.
75. Методика введення протидифтерійної сироватки.
76. Перша медична допомога при нейротоксикозі.
77. Проведення ін’єкцій підшкірних, внутрішньом’язових, внутрішньовенних.
78. Заповнення документації.

11.Перелік тем до ЄДКІ

1. Анемії
2. Гостра постгеморагічна
3. Залізодефіцитна
4. В-12, фолієво-дефіцитна
5. Лейкози
6. Серцево-судинна недостатність
7. Гостра судинна недостатність (непритомність, колапс, шок)
8. Бронхіальна астма
9. Стороннє тіло верхніх дихальних шляхів
10. Пневмонія
11. Бронхоектатична хвороба
12. Туберкульоз легень
13. Гастрит
14. Виразкова хвороба шлунка і дванадцятипалої кишки
15. Панкреатит
16. Гломерулонефрит
17. Пієлонефрит
18. Цистит
19. Рахіт
20. Кропив’янка
21. Анафілаксія та анафілактичний шок
22. Хвороби щитоподібної залози
23. Гіпертиреоз
24. Гіпотиреоз
25. Цукровий діабет
26. Менінгококова інфекція
27. Кашлюк
28. Кір, скарлатина, краснуха, вітряна віспа
29. Вірусні гепати

11.1. Перелік практичних навичок на практично орієнтований іспит

1. Продемонструйте техніку збору сечі для загального аналізу у дітей віком до 1 року.
2. Продемонструйте проведення туалету пупкової ранки у разі катарального омфаліту.
3. Продемонструйте постановку газовідвідної трубки дитині 2 міс.
4. Продемонструйте введення 8 ОД інсуліну.
5. Продемонструйте техніку виконання проби Манту.
6. Продемонструйте надання невідкладної допомоги при гіпертермії.
7. Продемонструйте надання допомоги дитині при блюванні та проведення оральної регідратації.
8. Продемонструйте взяття мазка із зіва та носу на бацилу Леффлера.
9. Продемонструйте проведення ранкового туалету грудної дитини.
10. Продемонструйте проведення вакцинації проти поліомієліту.
11. Продемонструйте техніку постановки гірчичників дитині раннього віку.
12. Продемонструйте обробку шкіри при попрілостях.
13. Продемонструйте взяття мазка із носоглотки на наявність менінгокока.
14. Продемонструйте зважування дитини, вимірювання окружності голови, груді
15. Продемонструйте годування дитини з пляшечки, ложечки, шприца, через зонд.
16. Продемонструйте постановку зігрівального компресу на вухо дитині до 1 року.
17. Продемонструйте надання допомоги при стенозуючому ларинготрахеїті.
18. Продемонструйте проведення контрольного зважування.
19. Продемонструйте техніку промивання шлунку дитині 3 міс.
20. Здійсніть туалет та продемонструйте закапування крапель в очі, ніс, вуха.
21. Проведіть підрахунок пульсу і дихання у дитини першого року життя.
22. Продемонструйте проведення гігієнічної ванни дитині до 1 року.
23. Продемонструйте техніку вимірювання температури тіла дитині раннього віку.
24. Продемонструйте обробку слизової оболонки рота при стоматиті.
25. Проведіть постановку очисної клізми дитині 3 міс.
26. Продемонструйте проведення штучної вентиляції легень і закритого масажу серця новонародженій дитині.
27. Продемонструйте взяття калу для копрологічного та бактеріологічного дослідження.
28. Продемонструйте надання невідкладної допомоги при носовій кровотечі.
29. Продемонструйте розрахунок дози вітаміну D_3 для профілактики та лікування рахіту.
30. Продемонструйте введення вакцини «Інфанрікс».
31. Продемонструйте техніку проведення зіскобу на ентеробіоз, взяття калу на яйця гельмінтів.
32. Продемонструйте допомогу дитині при ларингоспазмі.
33. Продемонструйте вимірювання АТ у дитини 6 років.
34. Продемонструйте техніку проведення щеплення проти гепатиту В.
35. Продемонструйте техніку введення вакцини КПК.

12. Список рекомендованої літератури, перелік інформаційних джерел.

12.1 Основна

1. *Капітан Т. В*. **Пропедевтика дитячих хвороб з доглядом за дітьми**. — Вінниця: ДП ДКФ, 2006. — 792 с.
2. ***Педіатрія*** / За ред. С.К. Ткаченка, Р.І. Поцюрка. — К.: Здоров'я, 2003. — 752 с.
3. Зап*о*рожан.В.М.Підручник «**Акушерство і гінекологія**» том 2 Неонатологія Київ ВСВ Медицина – 2013 – 927с.
4. Федорців О.Є. Лобода В.Ф. **Медсестринство в педіатрії**. Навчальний посібник у трьох частинах Частина І Неонатологія Тернопіль «Укрмедкнига» - 2010 – 243с.

12.2 Допоміжна

1. ***Діагностика*** **захворювань та реабілітація дітей** / Л.М. Слободян. В.Ф. Лобода. Н.Б. Процайло / За ред. Л.М. Слободян. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2004. — 614 с.
2. ***Довідник*** **педіатра** / Л.С. Слободян. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2005. — 456 с.
3. ***Невідкладні*** **стани в педіатрії**: Навч. посібник / Р.І. Поцюрко, Л.С. Леськів, М.М. Монастирський / За ред. Р.І. Поцюрка. — К.: Медицина, 2006. — 192 с.
4. ***Педіатрія*****.** Навч. посібник для студ. ВМНЗ освіти І—ІІ рівня акредитації / О.В. Тяжка. О.П. Вінницька. Т.І. Лутай / За ред. О.В. Тяжкої. — К.: Медцина, 2006. — 552 с.